5-a Jaro. N-o 233 APERAS

SEMAJNE 21. Marto 1929

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e | Gvidanto: E. Lanti
SIDEJO de Plenum-Komitato de SAT | 23, rue Boyer, Paris-20e
ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27 | Administranto: R. Lerchner

LA RUĜA MARTO

I. Historia rapid-skizeto

Depost nememoreblaj tempoj la marto estas monato de revolucioj kaj de spirita renovigo, kaj espereble ĝi restos tia, ĝis la posedanta klaso devos cedi siajn privilegiojn al la evoluema kaj emancipiĝema laborista klaso.

Se ni trarigardas la tagojn de tiu ĉi "ruĝa monato", ni renkontas preskaŭ ĉe ĉiu tago la datmemoron pri iu revolucia faro. La unuan de marto 1792 la klubo de l' jakobenoj okupis la unuan lokon de la franca revolucio en Parizo.

La 4-an de l' jaro 1848 eksplodis en diversaj lokoj de Germanio la revolucio, ankaŭ en Münheno, kie burĝoj kaj laboristoj atakis la arsenalon kondamninte la reĝon kaj konstruis la unuajn barikadojn.

La 9-an de marto 1793 Danton fondis la unuan revolucian tribunalon. Samdate okazis ribelo de kamparanoj en Mezeŭropo, kiu kondukis al atako kontraŭ la episkopa palaco en Fulda. La ribelo tuj disvastiĝis ĝis Frankfurt kaj Turingio.

La 13-an en jaro 1917 eksplodis la t. n. februara revolucio en Rusio. Oni sentronigis la caron kaj Kerenski okupis la unuan lokon en la revolucia registaro. Samdate en 1848 disvastiĝis la germana revolucio ĝis Vieno, kie oni atakis la arsenalon kaj suprentiris sur la Stefan-katedralo la nigra-ruĝa-oran standardon, signon de l' respublikanoj.

La 18-an de l' jaro 1848 eksplodis granda revolucia movado en Berlin. Pafo el almarŝanta taĉmento de la kastelo kaŭzis la unuajn sangajn interpuŝiĝojn. Samtage en la jaro 1871 oni proklamis la Komunon en Parizo.

La 19-an de l' jaro 1848 Frederiko Vilhelmo IV. publikigis proklamon: "Al miaj karaj Berlinanoj!" plenan de demagogio. Malgraŭ tio la ribelo

Desegno de Domie' (fr.: Daumier)

disvastiĝis tra Mezgermanio ĝis Badeno.

La 20-an en 1890 Bismark, la "fera kanceliero", ribelis kontraŭ Vilhelmo II. rifuzante al li servi, per fama "adiaŭa letero"; (ankaŭ ribela ago, kvankam ne laborista kaj eĉ ne kontraŭmonarkia).

La 21-an en jaro 1848 Frederiko Vilhelmo IV. devis fari procesion tra Berlino mok-ornamite per nigra-ruĝa-ora skarpo, respublikana signo. La popolo mokridegis post li. Samtage en 1917 la revolucia Rusio prenis la familion de l' caro sub sian zorgon.

La 25-an en 1848 oni forbruligis en Münheno la bildon de la "prusa reĝo" sur publika placo. La 27-an samjare la "mitralprinco"[1] de Prusio retiriĝis kaj rifuĝis Anglion.

La 28-an en jaro 1901 Vilhelmo II., nun en Holando, kreis la vorton pri "malobeemo de la Berlinanoj".

La 31-an en 1848 kongresis en Frankfurt la fondiĝanta "Antaŭparlamento".

La "ruĝa marto" ja vere enhavas la diablon. De 1792 ĝis 1848 kaj trans la Komunon de 1871 al la rusa ribelo en 1917 ... ĉiam granda paŝo antaŭen, ĉiam supren al liberiĝo de generacio al generacio[2].

La monato marto, en kiu la vintra malvarmo rompiĝas, la riveroj malglaciiĝas kaj la printempa varmo provizas la homojn per milopaj fortoj, estas la monato de la espero kaj de la revoluciaj ekbataloj.

Tial kun varmegaj koroj kaj feraj pugnoj en la marton. Neniam ni flankeniĝu de nia celo: forigi la regantan klason, por fine liberiĝi. "Leviĝu, en mizer' dronanta ..."

SATano (7537).

---

1 Fred Vilhelmo IV. — Red.

2 Ne citis la aŭtoro gravajn revoluciajn agojn dum la martoj, kiuj sekvis la postmilitajn jarojn, en Germanio: Marto 1919 — Ĝenerala striko en Berlin batalo j inter maristoj — laboristoj kaj regnaj soldatoj; murdo al Leo Jogiŝes kaj V. Silt — revoluciaj gvidantoj; murdo al 29 maristoj en Berlin. Proklamo de l' soveta respubliko en Hungario. Marto 1920 — Ribelo de l' kontraŭrevoluciulo Kapp en Berlin, ĝenerala striko kaj bataloj en la tuta lando. Bataloj inter ruĝa kaj blanka armeoj en Ruhr-regiono. Marto 1921: Mezgermania ribelo sub gvido de Maks Hölz.

Ni aldonas por kompletigo tiujn datojn de bataloj, en kiu la laboristaro perdis milojn da revoluciemaj K-doj. — Red.

II. Ni proksimigu Estonton!

Kvankam ne estas kutimo, aperigi prozajn artikolojn ritmigitajn per apliko de l' elizio, ni en tiu ĉi verketo ne volas ŝanĝi la formon, kiu ŝajnas al ni tre bela kaj artplena. Red.

Ĉi kri', maltrankvila alarma la kri', eknaskiĝis en mia anim' dum la horoj senfinaj de l' nokt', kiam oraj ĉielaj okuloj rigardas silente al mia loĝej' tra la truo- fenestr'; kiam tero ĉirkaŭe sub blua kovrilo de l' nokto en sonĝo inkuba dormetas kun sia sufer', ĝin timeme kaŝante de stelaj rigardoj scivolaj, kaj kiam sendorman premitan konscion malorde trapasas la pensoj mallumaj, naskante la kanton malgajan pri l' sorto proleta... Tra fumo kaj flam' de l' nuntempo kruela, tra fajr' de l' senfina sufer', per rigardo spirita ni vidas Estonton, de l' tuta homar' sopiratan.

Ni sonĝas revatan de ni novan vivon, al ni ĝi vidiĝas en ora brileco kaj helaj radioj de l' sun' ... kaj ni kantas la himnojn al vivo estonta, al vivo de l' ĝoj' kaj feliĉo.

Kaj nia senĉesa batal' pro l' Estonto plektiĝas kun ĉi sopirkantoj... Kaj dume — traflugas rapide la temp', senrevene, senhalte traflugas. Kaj dume — ĉe ĉiu moment', forfluganta en Leton, naskiĝas nur nova kaj nova sufer' de la vivo proleta: jen mortas en granda mizer' laborul', antaŭtempe frapita de l' sort' de prolet'; estingiĝas por ĉiam lacegaj okuloj, ĝis lasta minut'bruletantaj per kred' nevenkebla je l' luma estonto; jen kun korŝiranta plorkri' eknaskiĝas la id', — por kun sama la ploro... ĝisiri la tombon; jen post la ferkrado karcera pro longa malsat', malesper' kaj terur' freneziĝas la hombatalanto pro nov', pro estonto...

Jam tuta terglob' estas ĉirkaŭlavita de l' sango, de ŝvito kaj larmoj de l' hom', sterkita de l' homa karnaro; jam super la ter' ĉiuj kantoj de l' hom' transformiĝis en unu ĝemadon, en kiu aŭdiĝas nur vortoj maldolĉaj de l' homa sufer' kaj senforta malbeno...

Rapide traflugas la temp' senrevena, kaj ĉiumomente ĝi nur plimultigas suferon de l' hom'.

Sub regad' de l' Maljust' kaj Perfort' tuta viv' de l' homar' laboranta fariĝis jam netolerebla por ĝi!

Baraktante en granda batal' pro estonto, ni mortas sennombre sur vojo dornplena, sur vojo al viv' atingota... Kaj morto ĉi tie por multaj estiĝis... la sava elir' el infero...

Ĝis kiam, ho fratoj, ĝis kiam toleru ni la de l' Maljusto regadon? En granda sopiro al nia Estonto, en nia aspir'-prikantata, ne lasu ni al la batal'-estingiĝi! Sufiĉas atendi, sufiĉas toleri, — jam venis la temp' de l' repago, — jam venis la temp' proksimigi Estonton! Al lukto, proletoj de l' mond', enviciĝu! Per unuigitaj la fortoj renversu ni la sociordon de l' ekspluatistoj — la regnon inferan — kaj novan konstruu la mondon, konstruu socion senklasan kaj sennaciecan — la regnon de l' Pac', de Labor' kaj Feliĉ'! Do antaŭen, al cel' de homar' suferanta, al hela sunbrila Estonto!...

J. B.

PRINTEMPE ĈE FRATAJ TOMBOJ

Printempo! — banala vorto, —
Tamen ĝi plaĉas al ni:
Estas en ĝi plejforto,
Estas ter-er-harmoni'! . . .

Pri la mortintoj niaj
Por la revoluci'
Ĉe la tombejtilioj
Certe ekaŭdos ci.

Neĝo malpura degelas.
Verdas herbeto jam.
Flor' bonodore mielas.
Ravas aŭrora flam'.

Kiam la flustro milde
Diros pri l' fi-kapital', —
Tiam kun "venĝo" surŝilde
Iros ci al batal' . . .

Trilas birdetoj gaje;
Flustras fabelon fontet' . . .
Ĉio revivas maje
Post la dumvintra dormet'.

Kuŝu, mortintoj, kun gloro, —
Vivas vi en la memor',
Ĉar la printempa ĥoro
Vin revenigas el for'.

Bolas torentoj minace,
Ilia kresĉendas[1] gam', —
Pri novbataloj senpace
Ili rakontas jam . . .

Ĉar de l' aŭrorrubando
Ruĝa signalas teg':
Mortu la burĝa bando!
Vivu, proleta reg'! . . .

N. S. Pargaĉevskij (11746).

[1] Muzika termino; havas sencon de "plifortiĝas, plilaŭtiĝas".

Vivstato de laboristoj en Japanio

Limigu labortempon ĝis ok horoj! Limigu la minimuman salajron de laboristo! Plibonigu instalojn en laborejo! Donu ripoztempon antaŭtagmeze kaj posttagmeze po tridek minutoj! Ĉesigu kromhorojn de laboristinoj kaj laboron de nematuraj laboristoj!

Tiujn postulojn la laboristoj kriegis dum longa tempo. La krio pli kaj pli fortiĝis kaj fine fariĝis la kriego de la tuta proletaro. Por akiri tiujn kondiĉojn, multe da bataloj okazis inter kapitalistoj kaj laboristoj. Laboristoj jen venkis, jen malvenkis. Tiele la bataloj ripetiĝis kun grandegaj oferoj de K-doj, sed fine plenumiĝis la postuloj, venis la tempo de sukceso.

Ni proletoj akiris limigon de labortempo ĝis ok horoj, limigon de la minimuma salajro; la instaloj en la laborejoj pli kaj pli bonŝanĝiĝis higiene; en la daŭro de l' labortago ni ricevis ripozon po 15 aŭ 30 minutoj antaŭtagmeze kaj ankaŭ same posttagmeze; laboristinoj kaj ankoraŭ ne maturaj laboristoj estis liberigataj de la kromhoroj, kvankam iuj plendas, ke ilia enspezo malmultiĝis pro sen-kromhora laborado. Tamen tiuj, kiuj laboras en tiaj plibonigitaj laborkondiĉoj, estas tre malmultaj ĝis nun, ĉar tiuj decidoj estas praktikataj nur en grandegaj aŭ registaraj laborejoj.

Ankoraŭ la plimulto de l' gelaboristoj suferas sub severa ekspluatado fare de tiranaj kapitalistoj. Preslaboristoj, bindistoj kaj kestfabrikistoj devas labori dek horojn ĉiutage, kaj nur du libertagoj dum tuta monato estas konsentataj — kaj sen pago. Ŝpinistinoj laboradas ĉiutage 11 aŭ 12 horojn. Kiam dungantoj postulas kromlaboron de laboristinoj, ili devas ricevi permeson de la polico, kaj tiu kromlaboro estas limigita je nur du horoj. Sed iu dunganto ofte sen permeso de la polico laborigas laboristinojn dum tri aŭ kvar horoj ekster la regula laboro, kaj por eviti la punon difinitan laŭ la laboreja leĝo, ili havas ĉe si du aŭ tri falsitajn labortabelojn kaj tiele tre ruze tromp-plenaj mastroj daŭrigas ekspluatadon. Iuj ja foje malsukcesas kaj devige pagas punmonon.

Hisano Mijake.

NOVA VIKTIMO DE "DEMOKRATA" ŜTATORDO

La 16-an de februaro mortis pro ftizo inter la muroj de malliberejo en Tallinn unu el la plej esperigaj batalantinoj por la libereco de la estonia proletaro, Vilhelmine Klementi, nur kelkajn monatojn antaŭ reliberiĝo post preskaŭ sepjara mallibereco. V. Klementi naskiĝis la 3. III. 1904 en malriĉa laborista familio. Ŝi lernis en la urba knabina gimnazio en Tallinn, sed estis eksigata pro sia politika opiniaro. Sanĝinte ankoraŭ kelkfoje la lokon de lernado, ŝi ekvizitis la vesperan mezlernejon en Tallinn, el kies lasta klaso ŝi estis definitive eksigata pro politikaj kaŭzoj. Ŝi partoprenis la junproletaran movadon kaj estis arestata la 8. V. 1922. En 1923 ŝi kaj kelkaj kunulinoj sukcesis forkuri el la malliberejo, sed estis rekaptataj kaj devis rekomencis sian malliberadon.

Dolora estas al la estonia proletaro la scio, ke mortis unu el ĝiaj plej bonaj filinoj kaj plej ideaj batalintinoj. Kiuj vidis la estontecon de la estonia proletaro en lumo de revolucia batalo, por tiuj Vilhelmine Klementi estis unu el tiuj, kiuj dediĉis sin kun sia tuta animo kaj sindonemo, junecaj fajro kaj entuziasmo al la almilito de pli bona estonto. Kaj ŝi estis plene ligita kun la zorgoj kaj esperoj de la tuta estonia proletaro. Ŝi ne estis pionirino, trovantino de novaj vojoj, sed des pli sindona kaj senlaca laborantino, oferanta siajn personajn interesojn al la batalado por pli justa estonto proletara. Pro siaj mirindaj karaktero kaj energio, iniciativo kaj persistemo, kuraĝa sintenado kaj komprenemo V. Klementi prezentis tipon de perfekta kaj entuziasma junlaboristino, kapabla plenumi eĉ la plej malfacilajn taskojn konfiditajn. Precipe rimarkinda estis ŝia organizada kapableco kaj sendube, se ŝiaj naturaj ecoj estus povintaj evolui senbare, Klementi estus povinta fariĝi tre rimarkinda aktivulino en la estonia laborista movado. Bedaŭrinde ĉio aliel finiĝis. Enterigite inter la timigaj mallibereja muregoj de la "demokrata" ŝtatordo, kie pro oftaj karcerpunoj ruiniĝis ŝia sano, Klementi malsaniĝis je ftizo, al kiu lasttempe aliĝis reninflamo. Kvankam ŝi estis grave malsana, ŝi estis transigata en malsanulejon nur, kiam ŝi estis preskaŭ mortanta. Kaj ŝi mortis, havante nur 24 jarojn, pasiginte la plej belajn florantajn jarojn de sia juneco en stultiga mallibereco. La tuta estonia proletaro funebras pro la trofrua morto de ĉi tiu sindona, kuraĝa K-dino.

Ŝia enterigo okazis la 24. II., kiam la burĝaro festis la 11-jaran datrevenon de la fondiĝo de la "sendependa, libera Estonio", demokrata respubliko, kiu ne hontas kondamni neplenaĝulojn al punlaboro longjara. La enterigo de K-dino Klementi iĝis kvazaŭ manifestacio, ĉar multnombraj estis la Gek-doj akompanintaj ĉi tiun senkulpan viktimon de ŝtata maljusteco. H. D. (4227).

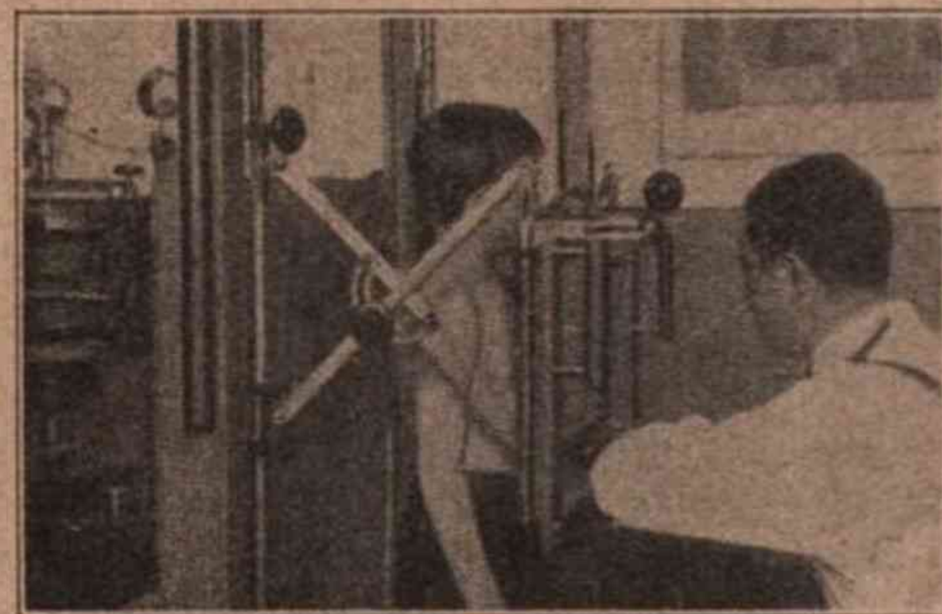
NOTO: La kliŝo al tiu ĉi artikolo estas pruntedonita.

Dek jaroj de Popola Komisario por Sankonservado en Sovetio

Dek jaroj estas malgranda limtempo ne nur en vivo de regno, sed ankaŭ en vivo de ia institucio. Sed se ni konsideros, kiaj dek jaroj estis travivataj, en kiaj kondiĉoj dum la fluo de tiu ĉi periodo estis farata grandega laŭ ĝia forto kaj skalo krea laboro; do la objektiva observanto estos mirigita kaj konsternita pri la atingitaj rezultoj. Kaj li, ne sciante pri la limtempo de laboro en la Komisario por popola Sankonservado, sendube multobligos en penso tiun limtempon.

Nur revolucia laboro sin apoganta sur la simpatio kaj sur la aktiva partopreno en konstruado fare de l' popolaj amasoj povas festi tian laŭ tempo mallongan, sed laŭ atingoj gloran jubileon. — Estas malfacile prikalkuli, kiel multo estas farita en tiu ĉi tempo: estis aranĝata laŭleĝa, plana laboro en afero de l' popola sankonservado, en malfacila periodo de l' civila milito. Estis neniigataj la infektaj epidemioj, estis plibonigataj la higienaj kondiĉoj de ekzistado kaj de laboro ĉe la laboruloj.

La saniga medicino en malvasta maniero kunplektiĝante kun la profilaktiko, profunde enradikiĝis inter la loĝantaro, la profilaktiko donis fortikajn kaj profundajn radikojn, la morteco kaj malsaniĝado de l' loĝantaro malaltiĝis. La tuta respubliko kovriĝis per reto da ripozejoj kaj malsanulejoj. Energie ekfloris la malsanul-kleriga propagando. La scienca medicino ne nur atingis grandan alton, sed ankaŭ transformis la direkton de sia agado, kunligiĝis kun la amasoj, al kiuj ĝi portas siajn donacojn kaj el kiuj ĝi samtempe ĉerpas siajn fortojn.

Rentgena elektrumo en akceptejo por senhejmaj infanoj

Se en la fluo de l' pasinta periodo estis atingataj tiaj grandaj rezultoj malgraŭ malfacilaj ekonomiaj kondiĉoj, do sendube en kondiĉoj de plua paca konstruado, al kiu ni ĉiuj celas, la rezultoj estos ankoraŭ pli grandaj.

El "Medicina Gazeto", n-o 19, 1928, Leningrad, trad. farmaciisto V. Mahover (10405), Arhangelsk.

EL HISPANIO

Fakte Hispanio estas regata de ministro nomata Martinez Anido, kiu antaŭ ol alveni al diktatoreco, estis guberniestro de Barcelono kaj ĉasadis surstrate la gvidantojn de la laboristaro.

Alfonzo XIII.

La ĉefministro generalo Primo de Rivera nur estas dekoracia figuro. Li nur ĉeestas en festenoj, faras patriotajn paroladojn ktp. La nunan reĝimon apogas nur la ŝtatoficistoj, kiuj bone mamsuĉadas je niaj kostoj kaj kelkaj riĉuloj kaj nobelaro. La ceteraj estas kontraŭuloj, kion pruvas la lastaj ekribeloj en la garnizonoj de la urboj Ciudad real kaj Valencia. Por ke la alilandaj K-doj povu scii la diferencon de la nunaj regantoj rilate al la antaŭaj, mi nur bezonas diri, ke la tiamaj preparis la vojon al la nunaj kaj la lastaj siavice akompanis ilin ĝis la landlimo, ĉar nenia malbono devus okazi al ili.

Tio sufiĉas por komprenigi al fremduloj, ke en Hispanio ĉiam regas la samaj hundoj ornamitaj per malsamaj kolringoj. La nunaj regantoj, kompreneble, iom diferencas de la aliaj per siaj novaj impostoj. Ĉi tiuj taŭgas por altigi la salajrojn al la pastraro, konstrui kaj ripari monaĥejojn kaj preĝejojn. Dume multaj laboristoj loĝas en malsanigaj kabanaĉoj kaj vidas malaltiĝi siajn salajrojn.

Oni dekretas leĝojn, ôni scias nenion, ĉar la gazetaro estas severe cenzurata, ĉion oni faras en mallumo, la popolo rajtas nur labori senĉese, pagi la impostojn kaj ne levi la kapon.

Jen portreto pri la lando de l' dikaj pastroj kaj malgrasaj laboristoj.

S A T - a n o 13 244.

ĈU ILI ESTAS SENNACIULOJ?

"Mi verkas kiel mondcivitano ... Frue mi ŝanĝis mian patrion por la homaro, kiun apenaŭ mi image konis."

Ŝ i l e r (1759—1805).

* * *

"La nacioj estas kunfandiĝontaj en unu grandan, kiu faligos la landlimojn."

Ŝ e v r e ŭ j (fr.: Chevreul, 1786—1889).

* * *

"Jes, socio, kiu ne forigas mizeron, jes, homaro, kiu akceptas militon, ŝajnas al mi malsuperaj socio, homaro; k mi celas al pli alta socio, al pli alta homaro: socio sen reĝoj, homaro sen landlimoj."

V i k t o r H u g o (1802—1885).

* * *

"Iun tagon, ni esperu, la tuta terglobo estos civilizita; en ĉiuj lokoj de la homa vivejo regos klereco. Tiam estos plenumita la grandioza revo de la intelektuloj: havi por patrio la mondon, por nacieco la homaron."

V i k t o r H u g o (1843).

* * *

Nacioj! estas pompa vorto por signi barbarecon. Ĉu la amo haltas tie, kie haltas niaj paŝoj? Ni Disŝiru tiujn standardojn; alia voĉo krias: "Nur la egoismo k la malamo havas patrion; la frateco estas senpatria!"

A. d e L a m a r t i n (1841).
(Ĉi tiu peco estas en belaj versoj en la franca teksto.)

* * *

"La faligo de la naciaj limoj, la bridado al la aristokrataj k plutokrataj klasoj, kiuj havas avantaĝon je ilia pluigo, la kunfandiĝo de la interesoj, la starigo de l' s o c i a e g a l e c o, jen, al kio celas la antropologiaj sciencoj."

H o v e k a k (1843—1896).

* * *

"La nacieco estas fiktivaĵo ne nur absurda, sed danĝera. La patriotisma ideo k la religia ideo estas superstiĉoj, kiujn inventis la burĝaro por gvidi k obeigi la popolon."

O s k a r K l e m i ĉ (1873).

* * *

"La vilaĝoj unuiĝas, poste la urboj, k la provincoj, la landoj; finfine la landlimoj tiom malantaŭeniras, ke ili tute malaperos. Certe venos la tago, kiam ne plu estos milito, tial ke ĉiuj homoj estos civitanoj de unu sola k sama lando, kiu etendiĝos sur la tuta tero."

H. P e r e n - D u p o r t a l (1901).

* * *

"Se oni konsideras la staton de la homaro kiel ĝi estos post tempodaŭro de cent mil jaroj, estas neeble prezenti al si alion ol puran k simplan unuecon de la homa speco; unuecon realigitan laŭ plej kompleta maniero k ampleksantan, sen ia escepto, ĉiujn homojn el ĉia ajn origino, vivantajn sur la tuta surfaco de l' tero. Tiu absoluta unueco havos federacian registaron, kiu zorgos pri la universalaj aferoj, kun komuna leĝdona principaro, komuna al la tuta tero, kun sama fundamento de kulturo certigata al ĉiuj gefiloj de l' homoj ...

"... Inter tio, kio hodiaŭ disigas la popolojn, estas elemento tre forte kontraŭstaranta la kunfandiĝon; ĝi estas la lingvo. La gravaj lingvoj longe rezistos post la efektiviĝo de la politika unueco, k al ili sin ligos, post la malapero de la ŝtatoj, la lastaj apartiĝemaj korinklinoj. Ili estos, dum kelkaj jarcentoj, kvazaŭ moralaj patrioj, kiuj anstataŭos la materiajn patriojn. Tio estas iom konsola al ni, kiuj ĉagrene ĵetis tro akrevidan rigardon sur tion, kio estos.

"Nenio tamen estas eterna, k ni devas kutimiĝi al tiu ideo, kiu estas ĉagrena, sed vera, ke venos la tago, kiam unika idiomo, kiu eble ne estos la nia (La aŭtoro estas franco. Trad.), estos sammaniere parolata sur ĉiuj loĝeblaj lokoj. La rezigno devas esti sen maldolĉeco. Tial ke tiu unika idiomo, starigante por ĉiam la kuniĝon inter la racio k la scio, efektivigos la fratecon. La homo povos esti fiera. Li estos elfininta la konkiron de sia planedo, moviĝanta malliberejo, entenanta ĉion, kio havas penson, senton k volon. Li estos ĝin pleniginta per sama animo, lasante al la naturo la respondecon esti doninta limojn al tiu reĝlando de la spirito."

L u d o v i k o H a v e (1902).

* * *

Tiajn platonajn frazojn pri kunfandiĝo de nacioj, pri malapero de landlimoj k. s. oni povas trovi a b u n d e en la diverslingva eŭropa literaturo. Ĉu pro tiaj diroj oni prave povus nomi tiujn aŭtorojn sennaciuloj? Mi opinias, ke ne. Laŭ mia kompreno, sennaciulo povas esti nur tiu, kiu k o n s c i e[1] laboras por plirapidigi la historian procezon.

Ĉio, kio tendencas ĉu krei, ĉu plifirmigi, ĉu revivigi naciajn apartecojn, tio estas laŭ mi ĉu simple reakcia; aŭ, en plej bona okazo, povas nur celi al ia internaciismo, sed ne al sennaciismo.

La artefariteco kondiĉas la sennaciigon de nia planedo. Kaj nuntempe la tekniko, rezulto de artefariteco, troviĝas grandparte en la manoj de l' kapitalistoj. Tial la sennaciiga procezo okazas sub formo de kapitalisma imperialismo. Estas tiu imperialismo, kiu enkondukas la teknikon en ĉiuj mondpartoj. Se morgaŭ Eŭropo k Usono estos regataj socialisme, la sennaciiga procezo ne povos pro tio halti k sekve ni havos ian socialisman imperialismon. Kaj tiel, ĝis la tuta planedo estos unuecigita je mastruma vidpunkto.

Estas de ĉiuj kompetentuloj konfesite, ke la lingvo ludas grandegan rolon en la vivo de homaj socioj. La lingvo estas kvazaŭ subtila k samtempe potencega teknikilo. Vera sennaciulo

[1] Necesas diri k o n s c i e, tial ke fakte, objektive multaj patriotaj, reakciaj inventistoj, teknikistoj, financistoj ktp. laboras senkonscie al la sennaciigo de l' mondo.

estas tiu, kiu uzadas k aplikadas artefaritan lingvon kiel teknikilon por forpuŝi k detrui la naciajn idiomojn. Konsekvenca sennaciulo neniel k nenial povas subteni ion ajn naciecan. La batalo por la sendependeco de nacioj estas pravigebla je internaciisma vidpunkto, neniel je sennaciisma.

Se la gvidantoj de la laboristaj movadoj ĉiam ĝis nun sin deklaris por la rajto de la popoloj je nacia memdispono, tio signifas, ke ili estas nur konsekvencaj internaciistoj. Ili cetere ĉiam ĝis nun konsideris la esperantistojn kiel neatentindajn fantaziulojn.

Nek la literaturistoj k filozofoj, kiuj kontentiĝis per eldiro de belsonaj vortoj pri mondcivitaneco k kunfandiĝo de nacioj; nek la gvidantoj de laboristaj organizoj, kiuj malatentas la lingvan problemon k batalas por la sendependeco de nacioj, povas logike esti nomataj sennaciuloj.

Sed ĉu utilas batali pri vortoj? Certe ne. Mi ne vidas nuntempe grandan domaĝon en tio, ke homoj samigas la sencon de la vortoj internaciismo k sennaciismo. Sed, kiuj ŝatas logikecon k klarecon en la ideoj, tiuj ne povas konsenti al tia samigo. Aliparte, necesas aldoni, ke la vortoj sennaciulo k SAT-ano ne estas samsignifaj. Ĉiu konsekvenca sennaciulo estas ja SAT-ano, sed ne ĉiu SAT-ano estas sennaciulo. En la statuto de nia Asocio ne estas parolite pri sennaciismo. Tion bone memoru ĉiu K-do, kiu deziras ĝuste kompreni la diskutojn, kiuj okazas nuntempe en la gazeto pri tiu temo.

Herezulo.

Ĉu fraŭleco povas frenezigi?

Konsciante pri la kultura (k ne politika, kiel oni kalumnias) esenco de SAT, mi rajtas esperi, ke la enkonduko de mia pripenso, bazita sur propraj spertoj, trovos resonon. Gvidate de l'koncepto: "Ju pli oni lernas, des pli oni ignoras", mi celas per la sekvanta skemo klarigi al la legantoj la originon de tiom da suferoj tra la gefraŭlaro. Konsiderante, ke ni apartenas al la animala regno, en kio do ni diferencas psike de la bestoj? Tiuj lastaj, vivante laŭ naturo, agas "instinkte" k tiel ĝuas nature. Ĉu la homo, vivante "laŭ racio", povas ĝui nature? Certe ne.

Do, la bestoj en tiu vidpunkto estas pli feliĉaj ol la homo. Se estas la homa racio, kiu diferencigas nin de l' besta instinkta vivado, kie troviĝas la homa feliĉo? Kiam la naturo per siaj leĝoj instigas niajn sentojn al agado, tiam la instinkto regas la racion. Ĉu tia racikrizo ne igas nin imiti la bestojn? Se jes, kial do oni kritikas la viktimojn de l' fatalo? Oni ŝajnas pravi asertante, ke la kritiko estas justa pro tio, ke oni agis malracie; sed laŭ mia propra sperto mi riskas aserti, ke pli malracie agas tiu, kiu sin konsiderante saĝa, mokas la kompatindajn geulojn, kiuj pro manko da seksa libereco falis en mistikan abismon.

Sciencaj progresoj povas helpi fraŭlecon, oni diras. Sed se ili estas malpermesataj, kion la homo profitas el ili? Nenion, certe. En tia okazo la abstino[1] estas la plej efika rimedo por eviti ĉagrenojn en la vivkondiĉoj. Sed ho ve! La abstinado ja atrofiigas la erotikajn sentojn. La homo daŭras agi racie por plaĉi al la mondo, sed alvenas momento, dum kiu oni nevole cedas. Tiam la instinkto regas la racion pro la abstina premo, kiu tiom superas la aliajn sentojn ĝis tiam observatajn laŭ bezono. En tiu momento la homo ne povas atenti pri la racio; ĝi sopiras instinkte, k rezulte de manko je kontentigo la menso saturiĝas, malekvilibriĝas k jen la homo transformiĝas en beston, idioton. Mil pensoj trairas la kapon, racio krizas k la rezulto estas suferi ne sciante pro kio. Sekve de tio naskiĝas frenezeco k ni nombras unu novan viktimon de l' seksa mallibereco. Ĉu justas kritiki ĝin? Ne. Preferindaj estas konsiloj ol mokoj. Ĉar eĉ la plej saĝa homo falas en la abismon, se en tiaj cirkonstancoj ĝi vivas. La okazo devigas la homon.

Per tiu ĉi artikoleto mi intencas konfesi la suferojn de l' gefraŭlaro. Konsciante, ke ĉiuj superstiĉoj k antaŭjuĝoj katenas la seksliberecon homan, mi konkludas aludante pri seksedukado en nia SAT-sfero. La SAT-anaro scios danki al eminentuloj, kiuj tutkore prizorgos estontan seksedukan fakon en SAT, ĝis la sociordo permesos k enkondukos devigan seksedukadon.

Soares (6727).

[1] Sindeteno.

TAGO EL MIA VIVO

Mi estas 25-jara fraŭlo. Depost mia 14-a jaro mi laboris kiel komerchelpanto en diversaj vendejoj, en tre malbonaj kondiĉoj. Tiam mi aliĝis al "Junulara Socialista Asocio". En ĉi tiu asocio mi tre zorge ĉeestis la kunvenojn, lekciojn, prezentadojn ktp. Poste mi ekkomprenis mian malbonan sorton kaj eksciis, kiel batali por ĝin plibonigi. Mi ŝanĝis la ĝisnunan profesion kaj komencis lerni la lakist-vitristan metion, havante 17 jarojn. En tiu metio mi laboregis 3 jarojn kiel lernanto. De 1924 mi laboras jam kiel submajstro en pli bonaj kondiĉoj, perlaborante somere 1,50 zlotojn hore (=0,15 dol.). Vintre oni kutime 2—3 monatojn ne laboras, kaj ĉiu laboristo de nia profesio devas zorgi ŝpari monon, por ke li poste ne malsatu.

En 1925 oni min arestis kaj akuzis pri "perfido al la ŝtato". Ĝis la proceso mi restis en malliberejo, nome 5 monatojn. Tie mi ekkonis la plej grandan homan mizeron kaj malŝaton. Poste oni min kondamnis je 1½ jaroj da peza mallibero. La tempon en malliberejo mi pasigis per lernado, legado kaj skribado. Kiam oni sendis min al alia malliberejo, mi surprize trovis lernolibron esperantan, kiun iu malliberulo lasis. Mi komencis fervore lerni la lingvon, malgraŭ la mokoj de miaj K-doj, kiuj preferis la anglan, francan aŭ germanan lingvojn.

Sed mia fervoro ne sufiĉis, ĉar mankis al mi la konversacio. Tiam mi ĉesis lerni. Havante ankoraŭ kvin monatojn da puno, mi estis forsendata al tria malliberejo en alia urbo. Tie mi renkontis de tempo al tempo du K-dojn-esperantistojn, kiujn oni poste kondamnis je kvarjara mallibero. Kun ĉi tiuj "krimuloj" mi komencis konversacii; de ili mi eksciis, ke ili ĉefe estis akuzitaj pro sia korespondado kun sovetiaj K-doj. Bedaŭrinde mi malfrue konatiĝis kun ĉi tiuj K-doj. Mi forlasis en somero 1927 la malliberejon kaj komencis denove labori en la "libero".

Ĝuinte tri monatojn da libereco mi estis denove arestata kun 80-membra ekskursantaro en arbaro. Ni sidis 5 semajnojn en arestejo. Preskaŭ ĉiujn oni poste kondamnis je 1—4 semajnoj da aresto pro "ĉeesto en kaŝa kunveno". Min kun kelkaj jam pli frue kondamnitoj oni kondamnis je 2—3 monatoj. De tiam mi estas jam libera, sed necerta, nek tagon, nek horon.

Je mia instigo oni fondis ĉe nia sindikato esperantan kurson, kiu nombras jam 12 personojn, kaj ĉar la intereso estas granda, mi esperas povi vivigi krome duan kuson.

D. L. (Polio).

Ekzistas homa logiko kaj grandaj logikaj kategorioj troviĝas ĉe ĉiuj pensantaj homoj.

J. Vendries.

EL LA HISTORIO DE L' SOCIALISMO

13. Furierismo

Dum kelkaj socialistaj filozofoj sentis sin trudataj de l' problemo armi la kolektivecon kontraŭ la homaj pasioj, Furie' (france: Fourier), male, konsideris la pasiojn ajnajn kiel individuajn fortojn, destinitajn fariĝi sociaj fortoj per la kuniĝo, kiun li konsideras kiel fenomenon de altirado, analogan al la fenomeno de l' fizika altirado en la universo.

Furie' 1772—1837

Kaj, por li, la socia problemo konsistas en tio kunmeti tiujn fortojn tiele, ke kreiĝos socia harmonio. Ni trovos ĉe la bazo de l' sistemo tiujn tri principojn, nome: altirado, analogio kaj harmonio.

Aliparte, dum la socialistoj de aliaj skoloj serĉas en la historio de l' civilizo, en la observado de l' ekonomiaj fenomenoj, fine en la fundamentaj maksimoj de l' moralo la elementojn por socia filozofio, Furie' rompas plene kun la pasinto kaj forĵetas kiel malutilan ĉiun de-antaŭan donaĵon, kiu ne senpere restarigas la ekzaktajn sciencojn.

La disĉiploj de Furie' volas lin defendi kiel kreinton de sistemo; kaj dume oni povas diri, ke la socia koncepto de Furie' estas la plej originala, kiu iam eliris cerbon de pensulo.

Spite revaĵoj kaj strangetaĵoj, elmontriĝis el la furieristaj teorioj tre forta kritiko kontraŭ niaj sociaj difektoj, amaso da noblaj kaj novaj ideoj pri la utiloj de l' kuniĝo, pri la socia solidareco.

La verko de Furie' ne estis vana: li restas kiel unu el la grandaj pioniroj de l' socialismo.

Komence kaj dum vivtempo de Furie' la doktrino ne havis grandan efikon, ĝi mirigis pli ol ĝi timigis. Sed de 1840/48 la furieristaj ideoj estis arde reprenataj de talentaj disĉiploj (Konsideran, En'ken, J. Blan, Düval', Goden-Lemer'[1] ktp.), kiuj ilin vulgarigis per paroloj kaj skribaĵoj.

Furie' komencas, neante la utilon de l' metafiziko en tio, kio koncernas la serĉadon de l' homa feliĉo. Kiel principon li starigas, ke dum 25 jarcentoj da ekzisto la t. n. politikaj kaj moralaj sciencoj nenion faris por la feliĉo de l' homaro. "Ili servis — li diris — nur por pliigi la homan maliĉon, proporcie je la perfektiĝo de l' reformaj sciencoj; ili finkondukis nur al ĉiamigo de l' mizero kaj de la perfidoj, nur al reprodukto de l' samaj suferiloj sub diversaj formoj."

Li pensas, ke oni ne povas esperi feliĉon el ĉiuj akiritaj konoj kaj ke oni devas serĉi "la socian bonon en iu nova scienco kaj malfermi novajn vojojn al la politika genio". Neante la principojn de l' socia ordo, li konkludas je absoluta dubo pri ĉiuj rezultoj akiritaj de l' civilizo. De tiu ĉi dubo mem li deduktas la absolutan apartiĝon, neceson por la pensulo malproksimiĝi por ĉiam de necertaj sciencoj, kiuj — li diras — "malgraŭ la grandegaj progresoj de l' industrio neniam farigis la plej etan inventon utilan al la socia organismo kaj ne eĉ sukcesis forigi la mizeron."

Furie' do serĉis fondi propran sistemon por liberigi la homaron de l' sociaj difektoj, kiuj baras al la natura pezoforto direkte al la feliĉo. Por tiu ĉi sistemo li serĉis la bazojn nek en la metafiziko, nek en la moralo, nek en la politika ekonomio, ĉar ili estas tiom necertaj sciencoj, sed en la principoj de l' ekzaktaj sciencoj. Kaj li trovas ilin en la analogio, kiu al li rilatigas la sociajn fenomenojn al la fenomenoj de l' altira forto en la universo. Tiel estiĝis en la spirito de Furie' la teorio pri l' altiro pasia.

Ne konsiderante multajn strangaĵojn en lia sistemo, oni tiel konstatas, ke en lia filozofio "ĉio estas ligita al la sistemo de l' universo": Per la kvar ĉefaj movoj kaj per la aksa movo. La ĉefaj movoj estas: 1. La materia movo; 2. La aromeca[1] movo; 3. La organa movo; 4. La instinkta movo. Per la aksa movo la dia potenco dispartigas la sociajn mekanismojn en la loĝataj astroj. Tiu ĉi lasta movo alamasigas la kvar aliajn, kiuj tiel estas sub ĝia dependo, kaj ĉiu organa progreso estas konstante subordigita al socia progreso (ne male!). La homa feliĉo rezultos el "scienca" pristudo de l' leĝoj pri pasia altiro. Ĉi lasta havas tri manierojn por manifestiĝi aŭ tendencojn: tendenco al lukso, tendenco al grupoj, tendenco al serioj. Respondas al tiuj tri principaj pasioj (nomataj de Furie' pasioj subfokusaj) aro da fundamentaj pasioj. Al la tendenco al lukso respondas la sentaj pasioj; al la grupoj la afekciaj pasioj; fine al la serioj la disdividemaj pasioj. Ni havas 12 fundamentajn pasiojn, kiuj konsistigas la harmonion.

La sentaj pasioj respondas al la kontentigo individua (tendenco al lukso); la afekciaj al reciproka altirado de l' individuoj (tendenco al grupoj); la disdividemaj (seria tendenco) regos la sociajn rilatojn per alproksimigo de l' grupoj, per reciproka altiriĝo de l' grupoj.

La nunan socian staton Furie' nomas stato dispecigita kontraŭe al la stato societa, kiun li volas konstrui per sia doktrino. En la societa stato, dank' al kuniĝo, dank' al subdivido senfina de l' laboro, dank' ankaŭ al altiriĝo, al ĉarmo, ni akiros ĝeneralan riĉecon leviĝantan, efektivan liberecon, konstantan pacon, antaŭzorgan higienon, reciprokan konfidemon, konstantan kaj senfinan progresadon.

En la dispecigita (nuna) stato la laboro estas ŝarĝo, ĉar ĝi havas kiel ĉefan motoron la personan intereson, la egoismon. En la societa stato la laboro fariĝos plezuro. En la sistemo de Furie' la motoro de l' kuniĝo estas la pasia altirado. Per kombinita labor-ordo la furierismo kontentigas la esencan pasion de l' sociemo, la grupiĝojn (grupismon). Do, unue la grupiĝemo kreas la liberan grupiĝon de l' laboristoj en malgrandaj asocioj, la grupoj. Plie la seria tendenco intervenas siavice por kunigi la grupojn en seriojn, kaj la falango rezultas el kuniĝo de serioj.

La falango povas enteni 400 mastrumadojn, proks. 1800 personojn loĝantajn en la falangejo (falanstero), kie ĉio estas organizita por vivo alloga kaj libera. Furie' ne havis la kutiman koncepton pri edziĝo kaj familio. En la falangejo patro, patrino kaj infano ne konsistigas necesan grupon; ili estas nur unuoj, kiuj povas individue serĉi en la serioj kontentigon por siaj pasioj kaj utiligon de siaj kapabloj.

La furierista sistemo bazanta sur la libera ludo de l' pasioj, la libera praktikado de kapabloj kaj talentoj kaj la neceso certigi al ĉiu la necesan minimumon en la intelekta kiel en la materia fakoj, ne konas konfiskon de l' propraĵo, sed dispartigas ĝin al grupoj, serioj kaj falangoj, kiuj havos da ĝi la renton. Tute ne kontraŭbatalante la neegalecon de l' posedoj, li kalkulas per ĝi kiel stimulilo; li ne nuligas la individuan intereson, sed tiun ĉi pasion, solan industrian instigilon en nuntempo, li ekvilibras per la amikeco, rivaleco, gloramo, ŝanĝ-amo (flirtemo) ktp.

Kiel fundamento de l' furierista moralo aperas la solidareco, tute kiel ĉe la socia moralo de l' komunista socialismo; sed dum por la komunistoj la egaleco estas senpera esprimo de l' solidareco, la socia neegaleco rezultanta el la proporcieco de l' kapabloj ne estas neakordigebla kun la sento de solidareco.

Ĉefaj verkoj de Furie' estas: Teorio de l' kvar movoj (1808); Pritrakto de l' universala unueco (1822); La nova mondo industria kaj sociema (1829); La falsita industrio (1835).

[1] France: Considérant, Hennequin, Blanc, Duval, Godin-Lemaire.

[1] Li komprenas je tio la disdividon de l' materio senpeza.

SENNACIULA SCIENC-KULTURA PAĜO

Sub la kontrolo de Scienc-Kultura (Akademia) Sekcio de SAT. Redakci-adreso: Dim. Snejko, Minsk, Poŝtkesto 33 (Sovetio)

La franca avangarda Studentaro

(vidu n-ojn 218 k 223[1])

Ligoj kun pliaĝuloj k sindikatorganizoj. Aliflanke, UFE[2] defendas la interesojn de la junaj teknikistoj aŭ edukistoj jus finintaj siajn studojn. Tiu plia tasko estas memkomprenebla, ĉar UFE estas nur prepara antaŭsindikata organizo, helpas nur lernantojn dum kelkaj studjaroj antaŭprofesiaj. Ĝi direktas ilin al efektiva klasbatalo profesia k socia. Tial ĝi intime rilatas kun USTICA (Unuiĝo de la Sindikatoj el Teknikistoj de Industrio, Komerco k Agrikulturo), aŭtonoma, sed klasbatala sindikataro, — kun Ruĝa Federacio de l' Edukistoj k ties profesora sekcio — k eĉ kun Internacio de l' Eduklaboristoj.

Gravas, ke ekzistas tia kunlaborado interfaka, intergrada k internacia ĉe la komenco (de la studenta aĝo) en nia burĝa ordo, kiu neniam donos la unusisteman kontinuan lernejon alireblan por ĉiuj kompetentaj idoj de l' popolo, k kiu klopodas dividi per malsamaj interesoj la diversfakajn intelekto-laboristojn. Malgraŭ la burĝordo ni atingas dekomence la unuecan organizon de kulturo, kiu montriĝis en Sovetio kiel natura produkto de l' evoluo de liberigita kulturo.

Situacio de l' alilandaj studentoj. Estas en la francaj universitatoj multaj alilandaj studentoj, kiuj imagis, ke blanka Francio estas “la lando de l' homrajtoj k de la gastigemo“. Tiuj alilandaj studentoj ne nur ne rajtas stipendiojn, kiel francaj studentoj, sed ofte la universitataj impostoj estas por ili pli altaj. Ekzemple en la medicina fakultato la fremda studento devas pagi duoble la ekzamenimposton (droit d' examen). Aliflanke la ŝtataj instalaĵoj (restoracioj, studenthejmoj) ne akceptas ilin. Tial la fremdaj studentoj devas lasi sin ekspluati de monavidaj hotelestroj. Tamen la burĝa franca registaro certe “prizorgas“ la alilandajn studentojn. Ekzemple ĝi malpermesas per aparta dekreto al ili labori, kiel salajrricevanta dungito, en iu ajn oficejo aŭ laborejo. Mi ja konas kelkajn, kiuj tamen laboras por vivteni k pagi la studkostojn, sed ili agas kaŝe. Nur riĉaj — por reakcia franca respubliko nedanĝeraj — alilandaj studentoj povas instruiĝi. Aliaj estas nedezirataj, k se ili partoprenas al iu popolamasa manifestacio aŭ politika agado, la ŝtata prizorgo denove sin montras forpelante ilin eksterlanden en limdaŭro de 24 horoj.

UFE dekomence defendis la rajtojn de la fremdaj studentoj, postulante por ili la samajn avantaĝojn k rajtojn, kiel por la francaj studentoj. Vigle protestis UFE, kiam bulgaraj studentoj estas persekutitaj pro iu vangfrapo al burĝa eminenta bulgaro vizitinta la Dekorartan Ekspozicion en Parizo aŭ kiam ĉinajn studentojn el Kŭo-Min-Tang oni maltrankviligis ĉar ili manifestaciis en la ĉina ambasadorejo en Parizo. UFE scias, pro kiuj kaŭzoj venis ekzilite el blankteroraj landoj kelkaj neriĉaj studentoj. Dank' al ili k dank' al la esperantistaj studentoj, UFE komencis jam sin ligi internacie kun similaj organizoj. Tiuj ligoj, kiujn prizorgas aparta sekretario (ne franca) por eksterlandaj rilatoj, estas ankoraŭ ne firmaj, sed UFE alvokas konstante k publikigas dokumentojn pri la vivo de la studentoj en aliaj landoj.

Proleteca konduto. Ke la proksimiĝo de l' intelektuloj al la manlaboruloj estas por studentoj ne nur deklarita celo, sed efektiva plenumo, pruvas la jena afereto akazinta antaŭ kelkaj monatoj en restoracio de l' internacia organizo por helpo al neriĉaj studentoj, t. n. “Interhelpo“. En tiu internacia restoracio, kie la studentoj povas manĝi ne malpli koste ol en aliaj burĝaj restoracioj, sed kiu ĉefe por la alilandaj studentoj utilas kiel renkontejo, la kelneroj ĝenerale estas alilanduloj k estas ege ekspluatataj, devante labori 10—12 horojn ĉiutage por mizera salajro (300 fr. fr. monate plus la manĝaĵo) k suferante la daŭrajn turmentojn de la restoracia direkcio. Kelkaj kelneroj eĉ estis minacataj, ke oni klopodos elĵeti ilin eksterlanden. UFE tuj ekdefendis la restoraciajn laboristojn k okazigis en la antaŭvespero de pasko imponan amaskunvenon por la kelneroj k la studentoj (klientoj) de la restoracio “Interhelpo“. En tiu kunveno oni decidis postuli kontrolon super la restoracio fare de komitato el 6 delegitoj elektendaj de la studentoj-klientoj.

M. Boubou.

[1] Postnoto al lasta alineo en n-o 223: De multaj jaroj, kvazaŭ tradicie, la avangardaj lernantoj de “Supera Normala Lernejo“ partoprenas la funebran ceremonion de laboristaro al tombejo Per-Laŝez (Père-Lachaise) por honori la mortpafitajn viktimojn de l' “Pariza Komuno“. Tie staras la “Muro“, sur kiun ankaŭ lernantoj de l' “Normala Lernejo“ metas kronon.

[2] Unuiĝo Federacio de Studentoj.

NIA POŜTKESTO

V. Petkoviĉ. Vian peton ni peris al ĵurn. “Ruĝa Studentaro“. Ĉu vi ricevis senditajn ĵurnalojn?

J. Ploss. Vian artik. Ni uzos. Daŭrigu kunlaboradon.

Al K-doj Pencik (Ĥarkov) k **Salan** (Nîmes). Viajn artik. laŭeble ni uzos. Pro la titolŝanĝo de nia pĝ. ŝanĝu iom la enhavon de viaj skribaĵoj al ni.

EL VIVO KAJ SCIENCO

Nasko kun loka sendolorigo

Prof. Pribram elprovis en la virina universitata kliniko ĉiujn ĝis nun faritajn proponojn pri forigo de doloroj dum naskado per t. n. loka anestezio. Injekto (enŝprucigo de medikamentoj) en la koncernan histon sufiĉas laŭ la sukcesaj eksperimentoj.

Telekino

La Viena brodkasta stacio komencis en aŭgusto 1928 regulan ĉiutagan bildsendon laŭ sistemo de Fulton. Disvidigataj estas po 5 bildoj. En Berlino oni ankaŭ nun komencis la bildsendon.

Radio-ŝipo kaj radio-tramo

Estas konate, ke en diversaj landoj postmilite oni konstruis grandajn modelojn de ŝipoj kaj aviadiloj direktatajn ne de homoj, sed per radio-ondoj. Antaŭ nelonge oni transformis malnovan kiras-ŝipon de germana militŝiparo (“Zähringen“) en radiodirektatan ŝipon. Dum la lastaj manovroj sendstacio troviĝis sur ŝipo naĝanta en distanco de 4 km. La anteno de senhoma “Zähringen“ akceptis la ordonojn kaj mekanike per elektraj relajsoj kaj intensigiloj plenumadis ilin: volviĝis en nebulon, pafis kaj montris la trafojn de pafoj direktitaj al ĝi.

En Ĉikago oni eksperimentis simile per tramo, kiu trakuris sian linion haltante laŭ instrukcio ĉe ĉiu haltejo. — Karakterize, ke ĉiujn bonajn inventojn eluzas la militistaro. Homo (2921)

Nova teorio pri kancero

La patologo E. Boström, Gisen (germ.: Giessen), kreis novan teorion pri estiĝo de kancero tute kontraŭan al la ĝisnuna opinio. Dum nuntempe la kancero ĝenerale estas traktata kiel kresko de “sovaĝaj“ ĉeloj epiteliaj, Boström substrekas la gravecon de la sangokapilaroj. Ĉiu ulcero komencas per novformado de sangokapilaroj kaj nun el la sangotuba embria histo evoluas nediferenca histo, kiu same estas disdividata je ulceraj ĉeloj. Laŭ Boström la kancero estas ĝenerala malsano de l' korpo sin montranta per estiĝo de ulceroj. La kancero ne signifas spontanean plimultiĝon de unu ĉelo, sed la kanceraj ĉeloj naskiĝas el indiferenta mezenĥimo (intertavolo de embri-folioj) sub daŭra efiko de iuj ŝtofoj, dum la malnovaj kanceraj ĉeloj formortas. La venenfonto por kancero troviĝas en la intesto kaj pro tio estis proponita nova kuracmetodo vakcina, kiu neŭtraligu la toksinon en la intesto kaj tiel kuracu la kanceron. Homo (2921).

SAT-ano! Ĉu vi sendis viajn artikolojn por S. S-K. P.?

Sciencaj Servoj. K-doj, kiuj povas sendi materialon aŭ nur titolojn da artikoloj (kun mencio de fonto) pri influo de laboro je homa fiziologio, estas petataj sendi ilin laŭ red. adreso por B. — Materialojn por scienca almanako sendu al red. de S. S-K. P.

DISKUTEJO*

Mi tamburas alarmon. Sur la fronto de SAT ne ĉio estas bonorda. Mi parolas pri la lasta libro de E. Lanti „La laborista esperantismo“. La redaktoro[1] de “Sennaciulo“ ripetas kaj profundigas en ĝi tute neakcepteblajn por la internaciuloj aŭ sennaciuloj pensojn pri kolonia kaj nacia problemoj. Ĉi tiuj pensoj estas malutilaj por la proletoj kaj ili subtenas la politikon de imperialistoj. Tia libro, kia estas “La laborista esperantismo“, sen iaj pluaj korektoj kaj komentoj, ne devus esti disvastigata, ne devus ricevi la sankcion de SAT[2].

Lanti estas kontraŭ tio[3] ke “la internaciaj kongresoj“ sin esprimas por la “liberiĝo de subpremataj popoloj“, kaj li konstante metas ĉi tiun “liberiĝon“ inter citsignoj. (“La laborista esperantismo“, pĝ. 27.) Plue li skribas ke la sennaciuloj pensas ke “laboristoj el Irlando, Bretonio, Nikaragvo, Koreo, Georgio (!! B. E.) Ĉinio, Hindio“ kaj de aliaj “subpremataj landoj“ ne havas intereson oferi sian vivon por akiri sendependecon“ (La sama libro, pĝ. 28). Poste: “la sennaciuloj ankaŭ ne kontraŭbatalas la kapitalistan internaciismon[4] pro jenaj motivoj: 1. Laŭ Lenin, “la imperialismo estas la lasta stadio de l' kapitalismo“, 2. laŭ Marx, “la socialismo povas naskiĝi nur el kapitalisma sistemo, elkreskinta ĝis plena maturеco“ (la sama libro, pĝ. 28). Lanti kredeble opinias, ke la maturiĝinta pomo de socialismo devos fali memstare en la buŝon de la atendantoj de ĝia maturiĝo[5]. Plue: “se ĝustas tiuj asertoj de tiom eminentaj gvidantoj de l' laborista movado, estas memevidente ke en tiu tempo, kiam oni baras la evoluon de la “lasta stadio de l' kapitalismo“ oni samtempe malhelpas al la stariĝo de l' Socialismo (la sama libro, pĝ. 28). Tia komentado de la supraj citajoj estas ĉio alia sed ne marksismo, nek socialismo. Pli vere — ĝi estas fatalismo[6]. Plue: “Cetere, la popoloj, kiuj ne kapablas tiri profiton el la naturaj riĉaĵoj, troviĝantaj en “siaj“ landoj, ne rajtas laŭ natura leĝo malhelpi aliajn utiligi tiujn riĉaĵojn. (La sama libro, pĝ. 28.) Tio estas jam rekta bazigo por imperialisma kolonia politiko[7]. Plue: “Kontraŭbatali la imperialismon signifas bari al la historia procezo (?).“ (La sama libro, pĝ. 29.) Lanti forgesis la vortojn de Marx, ke la homoj mem faras sian historion. Paroli tiel, kiel parolas Lanti, signifas semi malklerecon inter la laboristoj.

Plue, sur la sama paĝo, li indikas citaĵon el Lenin e r a r e*, (ĉar en la franca traduko estas erare metitaj la citsignoj) atribuante al li penson, kiun Lenin mem nomis penso de m a l k a ŝ a j k a j c i n i k a j i m p e r i a l i s t o j (la vortoj de Lenin), kiuj havas “kuraĝon konfesi la absurdecon de la penso pri “reformado“ de bazaj ecoj de imperialismo“. (Verkaro de Lenin, eld. I, vol. 13, pĝ. 322.) Ĝuste Lanti atribuas al Lenin jenan penson: “la imperialismo estas nedisigeble ligita al la kapitalismo en ĝia nuntempa formo kaj sekve (— tie ĉi en la franca traduko kaj ĉe Lanti estas ellasitaj du ekkriaj signoj — !![8] — de Lenin. B. E.) la rekta batalo kontraŭ la imperialismo estas absolute vana“. . . (“Laborista Esperantismo“, pĝ. 29.) En la verkaro de Lenin (ruslingva) tiu ĉi frazo troviĝas en la XIII. vol., pĝ. 323.

Lanti mem evidente tre malmulte zorgas pri la marksismo[9]. Li intencas nur per siaj citaĵoj el Marx kaj Lenin enflui la legantojn marksismanojn. Kontraŭ tio ni devas nepre reagi. Estas nepre necese fari difinitajn konkludojn. Oni devas voki Lanti'n al ordo. Pli malsupre ni esploros ĉu estas pli vastaj aŭ pli malvastaj aŭ egalaj la ideoj de internaciismo kaj sennaciismo, sed ĉiuokaze la vidpunktoj de Lanti koncerne la Kolonian politikon kaj memdifiniĝon de nacioj n e p o v o s e s t i a k c e p t e b l a j. En la prituŝitaj temoj la internaciuloj pensas konforme al Lenin, kiu skribis: “simile al tio, kiel la homaro povos veni al forigo de la klasoj por transira periodo de diktaturo de l' subpremitaj klasoj, tiel ankaŭ al la neevitebla kunfandiĝo de la nacioj la homaro povas veni nur tra la transira periodo de la liberiĝo de ĉiuj subprematai nacioj, t. e. de ties libera povo apartiĝi.“ (Verkaro de Lenin, eld. I, vol. XIX, pĝ. 172.)

La proponataj de Lanti batalrimedoj estas ĉe ni bone konata “ekonomismo“. Jen kion skribas Lanti: “La sola inda kaj profitdona batalo estas la batalo kontraŭ la mastroj en la fabriko mem, en la minejo mem, en ĉiuj laborejoj mem.“ (“Lab. Esper.“, pĝ. 28.) Kvankam Lanti parolas pri la egalrajto, sed liaj pensoj pri la natura rajto utiligi la riĉaĵojn de aliaj landoj ne konformiĝas al la ideo de egalrajteco.

Nomi inter la subpremataj landoj, kvankam inter la citsignoj, — Sovetan Georgion, estas ago malhonesta[10].

Nun ni transiru al klarigo de la ideo de internaciismo. Por tio ni pruntu la difinaĵojn de tiu ĉi ideo ĉe Lenin. (Vol. XIX, eld. I.) Internaciismo estas kontraŭa al naciismo. Naciismo signifas celadon al profitoj kaj privilegioj, al vastiĝo teritoria por sia propra nacio, ekspluaton, malhonorigon kaj subpremon de fremdaj popoloj kaj suprenlevon de la propra. El tio konsekvencas malegalrajto, disiĝo. El tio — antisemitismo, kaj blankrasa ŝovinismo kontraŭ la kolorhaŭtuloj. El tio ankaŭ la patriotismo, instruata kaj enplantata en la masoj per ĉiuj al la burĝaro haveblaj rimedoj: lernejo, gazetaro, leĝaro, juĝejo kaj simpla rekta perforto, (maskita per “pura demokratio“ la burĝa diktaturo de kapitalismo), perforto per la troviĝanta en la manoj de la burĝaro regna aparato. El tio ankaŭ faŝismo, t. e. naciisma fenomeno, aperanta ĉe apartaj cirkonstancoj en la batalo por la interesoj de burĝaro.

Tial ĉiujn nomitajn specojn de naciismo: antisemitismon, rasan malamon, patriotismon, faŝismon — la proletaro celas forigi per internaciismo de sento, penso kaj agado.

La naciismo sin nutras per malsamlingveco de popoloj, per la manko de universala mondlingvo. Nuntempe esp-o helpas la unuecon kaj kunecon de diverslanda proletaro, estante sola, facile akirebla por la vastaj popolamasoj internacia interkomunikilo kaj ligilo.

B. E i d e l m a n n (7531), Moskvo.

(Fino en sekvanta n-o.)

* **Atentigo.** *Por ŝpari lokon en la gazeto anstataŭ fari detalan respondon, mi kontentiĝos per simplaj rimarkoj, necesaj por eviti pliprofundiĝon de miskomprenoj.* — E. L.

[1] La Redaktoro estas K-do N. Bartelmes.

[2] Neniam mi petis, ke mia verketo ricevu s a n k c i o n de SAT. Per la eldono de verkoj de Tolstoj, Kropotkin, Lenin k. a. aŭtoroj, SAT ne sankcias iliajn ideojn; same estas rilate al “La Laborista Esperantismo“.

[3] Tute miskompreniga aserto: mi simple notis la fakton por komprenigi la diferencon inter la starpunkto de la internaciistoj k tiu de la sennaciistoj.

[4] Mi diris: i m p e r i a l i s m o.

[5] Ĉiam mi kontraŭmetis la k l a s b a t a l o n al la nacibatalo; ĉu do k l a s b a t a l i signifas ne agi?

[6] Vidu rimarkon 5-an.

[7] Tute ĝuste: se la landoj, kiuj estas nuntempe regataj kapitalisme, estus regataj socialisme, mi ja opinias, ke ili devus ankaŭ celi al utiligado de ĉiuj naturaj riĉoj el la mondo. Kaj tio efektive estus imperialisma politiko. Kiom longe iu ajn lando p o s e d o s siajn proprajn riĉojn, tiom longe ne povos ekzisti sennacieca socio. Kaj konsekvenca sennaciisto devas subteni ĉion, kio kondukas al mastruma unuecigo — sennaciigo — de nia planedo.

* Mi komunikis pri tio al la Instituto de Lenin. La germana kaj angla tradukoj estas korektaj. B. E.

[8] Oni vidu en “S-ulo“ n-o 228 la francan tekston.

[9] La aŭtoro iel pravas; mi ĉiam penas pensi per mia cerbo, ne per tiu de iu ajn aŭtoritatulo. Ĉi-okaze oni permesu al mi rakonti anekdoton. Ĉe nia I kongreso en Praha, mi konatiĝis kun profesoro pri marksismo. Li jus estis leginta la serion da artikoloj aperintaj en la gazeto “Laborista Esperantisto“ sub la titolo “For la Neŭtralismon!“ k kun la subskribo S e n n a c i u l o. Demandite pri la identeco de tiu verkinto, mi respondis, ke mi ne konas lin. Kaj tiam nia marksisto aldiris: “Almenaŭ li certe konas la verkojn de Marks.“ Granda estis mia miro. Mi ja konfesas, ke en tiu epoko, mi eĉ ne estis leginta “La Komunista Manifesto“. Mi konkludis el la diro de la profesoro, ke kiam simpla laboristo provas prijuĝi objektive siajn klasinteresojn, li alvenas al marksismaj konkludoj. De tiu tempo mi legadis multajn verkojn de k pri Marks. Ĉu pro tiu legado mi fariĝis pli malbona marksano?

[10] Mi ne sentas min ofendita de tiu insulto k konsentas ĝentile klarigi al mia sendube honesta kontraŭulo, ke mi posedas en mia dokumentujo amason da artikoloj el socialistaj jurnaloj k eĉ rezoluciojn de kongresoj, kiuj donas al mi plenan rajton meti inter c i t s i g n o j n la landon Georgio, kiel apartenantan al la subpremataj nacioj. Se mi ne uzus citsignojn, mi eble meritus la insulton de E. B. Nu, estus nehoneste insisti . . .

FAKTOJ KAJ KOMENTOJ

Imperialismo

la ribelo okazanta en Afganio originas de la fakto, ke la reĝo Amanula volis trudi imposton kaj militservon al sendependaj triboj, fakte vivantaj tute sendepende en la montoj, kiuj apartigas Afganion de Hindio. La ribelo de la Ŝaŭvarioj (tiel nomiĝas tiuj triboj) metis la reĝon de Afganio en malbonan situacion. Tial la riĉaj bienposedantoj de la lando profitis la okazon por postuli la neniigon de la jam enkondukitaj reformoj enportitaj el Okcidento.

Ĉu la sendependaj Ŝaŭvarioj trovos ankaŭ subtenon ĉe la organoj, kiuj defendas la sendependecon de Nikaragvo?

MOKO

En la gazeto “Berlina 8-a-hora vesper-ĵurnalo“ mi trovis bildon reprezentantan belulinon, kiu malfermas la buŝon de frizita hundeto. Kaj sub la bildo mi legis tekston: “La aktorino Frida Rihard komisiis d-ron Rudolfson fari oran dentaron al ŝia malgranda kvarpiedulo. Tio estas dentista faro nova eĉ por Usono.“ — En Königsberg oni konstruis por banko oran plafonon, kaj en la sama urbo estas pli ol 20 000 senlaboruloj, el kiuj nur ĉ. 12 000 ricevas subvencion.

Orajn dentojn al hundo. Oran plafonon por konstruo! — Moko al la milionoj da senlaboruloj, moko al frostantaj virinoj, al malsatantaj infanoj!

K. M a ŭ r i c.

TRA ESPERANTIO

INDIVIDUA KORESPONDADO

Male al kolektiva korespondado, kiu en plej multaj okazoj havas nur seriozajn celojn, la individua allogas novulojn, precipe pro la perspektivoj: 1. elprovi siajn fortojn de lingvoscio en praktika kampo, 2. ricevi interesajn informojn pri vivkondiĉoj, moroj kaj kutimoj de al ili mem similaj homoj el eksterlimaj landoj, 3. perfektiĝi en la lingvo kaj 4. kompletigi sian intelektan rezervon, korespondante pri iu speciala teknika, arta aŭ scienca temo.

Dum la unuaj du perspektivoj nature preskaŭ ĉiam kondukas al mis- kaj fuŝuzo de la lingvo, oni pri la du lastaj celadoj tion ne povas aserti. Sed kion fari, por eviti la fuŝan uzadon de la lingvo? Oni rekomendis ĝis nun antaŭsendan korektadon per manoj de instruanto (similan al cenzurado) aŭ difinitan limigon pri komence de korespondado por eklernintoj. Tiuj rimedoj ŝajnis al mi unuparte neindaj, duaparte ne ĉiam efikaj kaj bonrezultaj, kaj ĉiuokaze ne sufiĉaj. Efektive, ĉu malnovaj esperantistoj rajtas postuli tujan spertecon de novuloj aŭ malpermesi al ili individuan korespondon? Certe ne, ĉar, krom multaj bone konataj defendargumentoj, neniu kuraĝos laŭte aserti, ke li mem unuatempe ne fuŝe uzis la lingvon. La unua stadio de esperantistiĝo kondiĉas ĉiam pli malpli grandan fuŝadon en uzo de esp-o.

Tamen tiu mia vidpunkto tute ne alcelas ĉesigon de l' batalo kontraŭ kripligo de la zamenhofa lingvo. Male, mi opinias, ke neniu korespondanta K-do devas prisilenti malĝustajojn, erarojn, fi-stilon ktp. de siaj korespondantoj. Ĉiu devas nepre enkonduki en siaj leteroj la anguleton de **r e c i p r o k a k r i t i k o k a j k o r e k t a d o.** En tiu parto de letero oni devas ĝentile, sed severe kritiki, korekti, konsili, klarigi, instigi al profunda studado de la lingvo kaj al legado de esp. literaturo.

Laŭ propra sperto mi asertas, ke la rekomendata rimedo estas tre efika. Ne nur plivigliĝos per enkonduko de tiu anguleto la korespondado kaj perdos ofte sian babilem-karakteron, sed la korespondanto mem rimarkos, kiom utila kaj perfektiga estas tiu sistemo. Klopodo ricevi de korespondanto kiel eble plej malmulte da korektoj, instigos profundiĝi en esp. gramatikon, sintakson kaj legadon. Tiel novaj esperantistoj tre rapide progresos en la studado kaj ili evitos la staton de m a l n o v a esperantisto, pri kiu angla K-do skribis al mi: "Mi renkontis malnovan esperantiston kaj ne povis kompreni lian fi-esperanton, malgraŭ ke mi sufiĉe bone parolas." Gek-doj! Per individua korespondado al batalo kontraŭ kripligo de esperanto!

G r i g o r j e v (11 200), Leningrad.

Varbu
por la semajna 12-paĝa "S-ulo"

Ni ne haltas en nia antaŭenirado. Eĉ malgrandaj sukcesoj kuraĝigas nin por fari pluan paŝon. Ni ne kontentas plu liveri al niaj legantoj okpaĝan maldikan gazeton, eĉ nur alterne kun 12-paĝaj n-oj. Ni opinias, ke per regule dekdupaĝe aperanta gazeto oni povas multe pli efike imponi ĉe novaj abonantoj kaj abonontoj. Ankaŭ la varieco de l' enhavo altgrade dependas de la amplekso. Kia ĝojo por ni povi komuniki, ke komencante de la unua n-o en aprilo ni liveros al la K-doj por l a s a m a a b o n p r e z o kiel ĝis nun

ĈIUSEMAJNE 12-PAĜAN "S-ULON"

(enkalkulante la paĝojn de "La Lernanto"). ...

Ĉu estas la alproksimiĝanta printempo, kiu faras nin tiom riskemaj kaj entreprenemaj? Ne, estas la firma konfido je nia forto, kiu rajtigas nin fari tiun gravegan paŝon. Ni estas plene konvinkitaj, ke tiu nova nia progreso liberigos ĉe niaj fervoraj varbantoj novajn freŝajn fortojn kaj krome, en atentinda nombro, eldormigos multajn aliajn el niaj legantoj, kiuj ne nur volas r i c e v i, sed ankaŭ d o n i por iom kompensi niajn klopodojn. La trumpeto sonas: ni marŝas pli vigle; do, enarmeiĝu ĉe nia varbtrupo, por ke estu pravigata nia fido, por ke senhalte kaj abunde kresku nia abonantaro kaj estu atingata ĝis la Kongreso en Leipzig fierinda nombro, kiu multe superos la minimumon de **4000!**

Ĉu ni sukcesos? — Jes!

Mi kredas, ke jes... ni sukcesos! Kial do ne, se ni proponas al niaj K-doj okazon aŭskulti diversenhavan, muzike kaj kante ilustritan esp-an dissendon? Kial ne, se ni prezentas al ili ŝancon ekscii iom pli pri unu el la plej interesaj anguloj de Sovetio — Ukrainio, kie grandegaj industriaj potencoj amike unuiĝas kun multpromesanta fruktoriĉeco de l' naturo?

Sed pri kio ja temas? Pri ankoraŭ unu formo de nia esp-a interligo. Pri la formo, kie radio, poŝto, gazetaro aperas kiel ĉeneroj de longa, serpentuma, disbranĉiĝanta ĉeno. Vi legu en sama n-o "alvokon de ukrainiaj radioaŭskultantoj de esp-a kurso." Vi ĉion komprenos mem. Vi komprenos, ke via intereso aŭskulti voĉon de ukrainiaj K-doj ne estas malpli granda, ol ilia pasia dezirego konvinkiĝi, ke vi efektive interesiĝas pri ili. Vi komprenos, ke ilia dezirego estas miksita kun iu nekonfido — kontraŭ si mem, kontraŭ siaj fortoj kaj pli multe eĉ kontraŭ tiu por ili nova, neelprovita rimedo, esp-o.

Ĉu K-do ne forigos tiun senton de nekonfide respondante dekope al la adreso citata? Mi kredas, ke jes, ke ili respondos. Per siaj eteraj gazetoj Ukrainio jam estas informita pri nia provo. Ĝi jam atendas rezultojn. Kaj ĉiu letero ricevota estos konigata ne sole al la mallarĝa rondo da kursanoj (160 p.), sed al la tuta lando. Kaj ĉiu demando estos respondata, ĉu el Ĥarkov, ĉu el koncernaj lokoj, kien ĝi estos transdonita konforme al sia enhavo.

Ni plektu tiun malsimplan reton de larĝa, multbranĉa interligo. Ni tion faru, kaj certa estas la sukceso. (5221)

Kieva Ekskursoficejo uzas esperanton

Dum la pasinta aŭtuno Kieva Ekskursoficejo eldonis poŝtkartojn kun vidaĵoj de Kievo. La klariga teksto estas en ukraina lingvo kaj esp-o. Oni preparas duan eldonon. La oficejo ankaŭ intencas eldoni gvidlibron tra Kievo en ukraina lingvo k esp-o. En la centra oficejo, kiun vizitas miloj da ekskursantoj, oni organizis esp. anguleton. La Ekskursoficejo informas ĉiujn eksterl. SAT-anojn, ke vizitante Kievon ili povas ricevi de la oficejo senpagan loĝejon, nutraĵon por rabatitaj prezoj (1 r. 15 kop. tage), senpagajn biletojn por viziti muzeojn, biletojn al teatroj kun 50%-a rabato, trambiletojn kun 37%-a rabato. Pri sia alveno eksterl. SAT-anoj bonvolu informi la oficejon laŭ adreso: K i e v, Vorovski str., 22, Ekskursbjuro.

NE SENDU TRO LONGAJN ARTIKOLOJN! VERKU KONCIZE!

El la esperantigita Barnaul (Siberio)

La apuda bildo montras la partoprenantojn je l' 1-a Barnaula esperantista konferenco en fino de dec. 1928. Okazis raportoj pri militdanĝero, la dumjara esp. movado en la distrikto, internacia interligo, peresp-a agado en kluboj, oficejoj kaj entreprenoj, en lernejoj kaj pionir-taĉmentoj; estis reelektata distrikta komitato. Ĉiuj aktivaj lernantoj k Gek-doj helpis plibeligi la kunvenejon per standardoj k devizoj, afiŝegoj. Ĉeestis la konferencon 80 pers. kun decidrajtaj voĉoj, 45 konsilrajtaj k 3 oficialaj reprezentantoj de IRH, presistoj kaj Centra biblioteko. Rezolucioj pri internacia politika situacio kaj pri plua esp. agado estis akceptataj. — Dume novaj rondetoj ekfunkciis: Ĉe klubo de klerig-laborantoj (20 p.), ĉe 8-a Soveta lernejo (2 rondetoj, 58 lern.); ĉe 15-a Sov. lernejo (3-a k 4-a grupo, 40 gelern.); ĉe modela lernejo de felpelta produktado esp-o estas instruata kiel deviga lernobjekto; 2 rondetoj ĉe 2-a fervojista sovetlernejo (43 gelernantoj); baldaŭ ekfunkcios krome kelkaj ĉe pioniroj k junkomistoj. (Pro manko de instruantoj k lernolibroj la movado estas iom haltigata.) Komenciĝis varb-agitado por SAT k SEU, por varbi dum marto ĝis majo al SAT 100, al SEU 50—75 aktivajn membrojn k ĉ. 200—300 amikojn de esp-o. La loka filio de Siberia Ŝtateldonejo monsubvencias por eldoni rusl. propag. broŝureton en kvanto de 2000 ekz., poŝvortareton samkvante kaj unuaktan dram-epizodon "La Versala kaptito" tradukitan de Goldfeder (2/3000 ekz.). En la lokaj ĵurnaloj aperis dum jan. div. peresp. informoj kaj leteroj. En aprilo estos prezentata la "Versala kaptito", konkurso por pli ampleksa rondeto k SEU-ĉelo.

S. Goldfeder (5448).

K-do S. Goldfeder, la esperantiganto de Barnaul, sidanta (×) en mezo.

Al K-doj en havenurboj!

Kelkfoje oni plendis en "S-ulo" pri malekzisto de marista esp. movado. Naciaj kaj internaciaj esp. societoj malatentis la maristaron, kiu plej efike povus praktiki internacian lingvon. Havenurbaj esp-istoj nepre devas ekagi en tiu ĉi kampo. Ĉar multnombra esp. maristaro povos doni fortan antaŭenpuŝon al nia movado. Ĝojiga sciigo estas, ke en Antverpeno nun fondiĝis aktiva Marista Grupo Internacia kun diverslandaj anoj. Ĝia celo — disvastigo de esp-o en maristaj rondoj. Giganta tasko por malgranda grupo pionira en malglata kampo. Pro financa malpovo kaj malmultaneco ni ne povos propagandi tutmondskale. Tamen nepre necesas, ke ekzistu en ĉiu havenurbo apartaj maristaj esp. grupoj. Tial oni turnu sin per propagando al K-doj maristoj en kluboj, maristaj hejmoj kaj ankaŭ en la ŝipoj. Certe post kelka tempo pacienca laborado donos bonan rezulton. K-doj SAT-anoj, kiuj varbos en tiu medio, rekomendu viajn servojn, havigu lernolibrojn, gvidu kursojn, kaptu ĉiun okazon por pruvi la malavantaĝon de multlingveco. Pri esp-o interesiĝantaj maristoj estu devigataj viziti la esp. grupon, dum ili vojaĝas alilanden. Ligu la varbiton per korespondo al nia movado.

Nia marista grupo en Antverpeno havas favoran perspektivon por progreso, kvankam ni ne eĉ ricevis moralan subtenon de la lokaj esp. grupoj. K-doj havenurbanoj, se vi ofte volas havi viziton de eksterlandaj K-doj en viaj grupoj, varbu kaj propagandu plej aktive inter la maristaro!

Marista Grupo Internacia,
Antverpeno, Ankerrui 20, Belgio.

TRA LA MOVADO

(Kroniko)

ĈEĤOSLOVAKIO. La ĉeĥa gaz. Slunce (Suno), dumonata revuo de "Socialista Woodcraft", enpresos en sia dua jarkolekto (1929) titolojn de siaj artikoloj ankaŭ en esp-o k ĉe la fino de ĉiu kajero esp. resumon. Adr.: Praha XI, Lipanska 4. **GERMANIO. Leipzig.** En Sekcio Sudo okazis 25. 2. konversacia vespero kun teatraĵo en germ. lingvo "Nova Satano" (ne SAT-ano!) el japana lingvo pere de esp-o. La tradukinto I. Sakurada ĉeestis. La varbforto de l' vespero estis senduba. Partopr. 33 Gek-doj. 4230. — **MAROKO.** En Marakech (Poste restante), troviĝas nunmomente K-do Gaspar Vilmos, hung. esp-isto, SAT-ano 1644, kiu travojaĝinte tutan Hispanion k Portugalion por en ĉiuj urboj k urbetoj propagandi esp-on, nun vizitados Marokon k de tie daŭrigos sian vojaĝon tra Afriko, ĉie propagandante esp-on. Li subtenas sin mem per vendado de poŝtkartoj kun propag. teksto. En Hisp. k Port. li havis la subtenon de ĉiuj esp. societoj. — **POLIO. Varsovio.** Lab. Esp. Societo "Laboro" en Pollando nuntempe gvidas en Vars. ok kursojn kun sume 90 pers. La societo fondis esp. sekcion ĉe la Intersindikata Komisiono Kultur-Artista, kiu eldonis specialan alvokon helpe de "Laboro" disvastigitan en 5000 ekz. J. L. — **SOVETIO. Koĥma.** Oni nomis placon je nomo de d-ro Zamenhof. 26. 1. la grupo ludis spektaklon esp-an: "Oni veron ne mortigos", k "Venko" en ejo de Centra urba teatro je nomo Semenĉikov. 2. 2. organiziĝis rondeto en 7-jara lernejo kun pli ol 40 gelernantoj k geinstruistoj. Gvidas A. Zabojen. — **Perovo** (ap. Moskvo). Esp-o pli k pli enpenetras socian vivon de nia urbeto. En fervoj. klubo estas aranĝita anguleto de intern. koresp. Leteroj k afiŝoj de niaj koresp-antoj estas elmontrataj. Niajn leterojn enpresas francaj K-doj en "Travailleur". Red. de murgazeto "Voĉo de Junularo" difinis esp. peranton por koresp. Junkom. k kom. ĉeloj komisiis 3 K-dojn por konstanta interrilato kun esp. ĉelo. Sendiuloj koresp. kun francaj lab-istoj. 16. 2. okazis vesperfesto de esp. ĉelo kun helpo de junsekcio. Estis prezentata "Venko", ekspozicio de pentraĵoj de Tokiaj lernantoj. Nun funkcias du rondetoj en lernejo k klubo. La ĉelo nombras 15 SEU-anojn k 7 SAT-anojn. B. Jus. — **Samaro.** Ĉe fervoj. klubo estis organizitaj 3 novaj rondetoj, kiuj 15. 1. finis elementan kurson k komencis progresigan. Samtempe komenciĝis du novaj elementaj kursoj kun 30 p. Novaj rondetoj en jan. organiziĝis ĉe stacio Samaro (du), ĉe nova k malnova konstruo de l' fervoja linio (po unu) kun 25 p. sume. Gvidas aktivuloj, kiuj mem ellernis la lingvon en jan. Sume ĉe fervojistoj 1 progresiga, 6 komenc. kursoj. La laboro prosperas nur dank' al leteroj el eksterlando vaste uzataj. B. J. (5583). — **URUGVAJO. Montevideo.** Fondiĝis lab. grupo "La Nigra Ligilo".

ĈE LA NEŬTRALULOJ

Ĉe la tutmonda skolta kunveno en aŭgusto proksime de Birkenhead (Anglio) partoprenos esp-lingvaj skoltaj trupoj. La ĝenerala sekretario de la Unuiĝo de Brazilaj Skoltoj prezentos al la unuiĝa kongreso tezon pri skoltismo k esp-o.

En la libertempaj kursoj de la Komerca Fakultato de Minas Geraes (Brazilio) estas instruata esp-o.

MEMORNOTO

Represis el "S-ulo":

Le Réveil Ouvrier, Nancy, 13. 2., Elektra trusto; Juna Teksisto, Ivanovo-Vozn., 6. 2., El Litovio (223), El Usono (221); O Povo, Lisboa, 9. 1., Bazo de milit. konfl. en Ĉinio, 10. 1., Inter glacio k nebulo.

Represis el "La Lernanto":

O Povo, Lisboa, 9. 1., Kiel Lenin alvenis la paradizon.

Prieesper. artik. k notojn enhavis:

L'Humanité, Strasbg., 22. 2.; Signalen, Stokh., 21. 2.

Peresper. materialon enpresis:

Travail, Lyon, 23. 2.; Die Einheit, Wien, feb.; Uj Elöre, N.-Jorko, 13., 17. 12.

NIA POŜTO

5281. — Vian "saluto"-n vi sendis tro malfrue, por ke ĝi povu trafi la legantojn okaze de la 8-a de marto. Cetere tian materialon vi devus sendi al K-dino Adamson (Box 73, Göteborg) por la Virina Paĝo.

V. Malgrin. — Tiajn alvokojn pri informado k korespondado ni ne povas enmeti senpage.

J. Borodul. — Ambaŭ artikoloj aperos.

Orenburga ferv.-rondeto. Legu supran respondon al 5281.

5296. — Neniu en la redaktejo scias rusan lingvon. Ni supozas, ke temas pri speco de araneo.

5221. — Se vi verkas k o n c i z e, jes.

Penĉev (Ruse). — N-o 227 revenis, cenzurita.

5625. — Esp. ŝirkalendaro ne ekzistas.

1367. — Abonon ni aranĝis laŭ via deziro. Monon siatempe ni donis al B.

Por la 9-a SAT-Kongreso

Sigelmarkoj: 60 ekz. (1 folio) 0.50 mk. g.
Leterfolioj kun kovertoj: 15 ekz. 0.50 mk. g.
Tuj mendu ĉe: W. K a m p f r a d, Löbauer Str. 35, Leipzig N 24 aŭ ĉe Adm. de SAT.

K • O • R • E • S • P • O • N • D • A • D • O

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0,50 mk. g., ĉiu plia linio la samon. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago.
L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, kĉl. = kun ĉiuj landoj, esp-ajo = esperantaĵo.
Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

AŬSTRIO

Esp. rondeto, dez. koresp. kĉl. Gek-doj. Temo laŭ elekto. Resp. garantiata. Adr.: Karl Luttenberger, G r a t w e i n, Nr. 123 b. Graz.

— Esp. rondeto dez. interŝ. L, PK, PI, PM, bfl. kĉl. Skribu al: K-do Hans Butter, Veitsau, 152, Berndorf, IV. Resp. nepre garantiata.

FRANCIO

Filatelistoj! — Sendu almenaŭ 25 PM el via lando, vi ricevos la saman kvanton de francaj k koloniaj PM. Adr.: K-do H. Roig, 36, Rue Dedieu, L y o n.

GERMANIO

— Mi dez. koresp. kun ge-sovetianoj pri sporto, aviado k a temoj. L, PM. Resp. garantiata. Adr.: C. Möbius (flugteknikisto), H a n a u a. M. — 2.

— Gekursanoj serĉas gekoresp-ondemulojn el ĉl., PI, PK, L. Skribu multnombre! Resp. garantiata. Adr.: K-do Karl Hase, Döllnitz, 10, R i e s a - M e r z d o r f i. Sa.

K-do Karl Leopold, Ballaufstr. 23, U n t e r m e n z i n g b. München, dez. koresp. kĉl. PI.

K-do Anton Müller, Bahnhofstr. 1, U n t e r m e n z i n g b. München, dez. koresp. kĉl., L, PI.

K-do Karl Birk, Zuckerraffinerie, R o s i t z i. T h., dez. koresp. kun gejunuloj el ĉl.

K-dino Helene Friedrich (20 j.), H a i n e w a l d e i. Sa., Nr. 35, dez. koresp. kĉl., L, PM. Resp. garantiata.

K-do Paul Bauer, Elisenstr. 133/3, L e i p z i g, S. 3, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK, PM. Resp. garantiata.

K-do Franz Kilian, Oststr. 56 b. Siegert, C h e m n i t z, dez. koresp. kĉl., PK, PI. Certe resp.

JAPANIO

— Labespo: — Eldono prokrastata. Malsana Red. Mutoh Kenji petas ĉesi koresp. kun siaj amikoj kelkan tempon.

NEDERLANDO

K-do Eŭgeno Ausch, Rue Goffart, 25, I x e l l e s - B r u x e l l e s, dez. koresp. pri div. temoj kĉl, L, PI, certe resp.

K-do A. H. v. d. Linden, Weidespaat, 17, A m s t e r d a m - O s t, 23, dez. koresp. kĉl pri div. temoj, L, PK, PI. Certe resp.

— Socialista Sportrondo, konsistanta el junuloj dez. koresp. pri ĉ. temoj individue k kolektive. Nepre resp. Adr.: W. Kraaj, Govert Flinkstr. 100, hs. A m s t e r d a m (Z.).

POLIO

K a m a r a d o j ! — Antaŭ partopreno en junulara sportkongreso (Wien), ni konatiĝu por preparo, kunlaboro k prop. Skribu al: K-do Bol. Czechowski, S o s n o w i e c, Hale Rozwojn, "La Ornamo". Resp. tuja.

RUMANIO

— Eŭgeno Ferenczi (librotenisto), Strada Eminescu, 6, A r a d, dez. koresp. kun samideanoj el ĉl. pri div. temoj, PM, PI, fotajojn. Tuj resp.

SAARLANDO

— Esp. rondeto laborista dez. koresp. kĉl., PI, PM. Certe resp. Adr.: Ludwig Weidmann, Neue Mess-str. 22, S t. I n g b e r t.

Veturontoj al Wien
al la Socialista Junulartago (julio 29)

Ni deziras konatiĝi kun negerm. partoprenontoj. K-do Fritz Schirmer, C h e m n i t z, Querstr. 7, K-do Fritz Arnold, C h e m n i t z, Gabelsberger-Str. 57, K-do Kurt Endsfelder, C h e m n i t z - G l ö s a, Chemnitzthalstr. 21, K-dino Hilde Uhlig, Chemnitz, Henriettenstr. 29 (Germ.). Ni nepre resp.

SOVETIO

— L e n i n g r a d o, SAT-ano 9310 (Tilin), volas koresp. kun spertaj gesatanoj pri k por laboreco.

K-do Vagner, Ŝkola, 2, N a r o f o m i n s k, Mosk. gub., dez. koresp. pri edukado, instruado, literaturo, artoj ktp.

K-do Nikolao Ĥolm, Ŝĉepkina, 18, kv. 3, O d e s s a. — Esp. rondeto de Odesa Medicina Instituto, dez. koresp. kun studentojmedicinistoj el la tuta mondo.

Adresŝanĝo. — K-do Bazilo Jeleznjakov (5583), Raboĉaja, 39, kv. 1, S a m a r a. Korektu en Jarl. — Resaniĝinte mi iom post iom ekresp. ricevitajn koresp-aĵojn. — Skribu artikoletojn por murgaz. de S.-Zl. fervojo.

— Mi volas perfektiĝi en germ. lingvo. Koresp-adu germane k esp. kun K-do Viktoro Fallin-Stroganov, M i n s k, Novo-Serpuhovskaja, 18, kv. 1. Interŝ. librojn, gaz.

K-dino N. Beslkaja (18 j.), Meŝĉanskaja, 24, N i k o l a e v, dez. koresp. kĉl. pri lab. vivo k a temoj.

K-doj Gofman k Lyĵenko, Navarinskaja, 32, (metallaboristoj), N i k o l a e v, dez. koresp. kĉl. pri lab. vivo.

K-dino Viol Osijanova (19 j.), ul. Frunze, 58, N i k o l a e v, dez. koresp. pri artkudrado, vivo de ĉl. virinoj k a temoj.

K-do P. Blajko (studento), D.P.S. 3, kom. 38, Kloĉkovskaja, 1, Ĥ a r k o v o, Ukrainio, dez. koresp. kĉl., L, PI. Resp. garantiata.

K-do I. Ĉibirjakov, Zavod "Krasni Oktjabr", Rovnaja ul. 27, S t a l i n g r a d, dez. koresp. kĉl. pri div. temoj.

K-do A. Nejman (metallaboristo), Privoznaja, 61, N i k o l a e v, dez. koresp. kĉl. pri lab. vivo.

K-do A. Mefodiev, Mehaniĉeski otdel, Gorodiŝĉenska 1-ka, s t. U s a d Mosk.-Nijn. j. d., kĉl. L, PI, PK, PM.

— Junaj naturalistoj dez. koresp. kĉl. Adr.: "Centra Biologia Stacio", M o s k v o, 14.

K-dino Olga Kulakova, ul. Alimova, 11, kv. 2, M o s k v o, 13, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK, PI. Resp. garantiata.

K-dino Vera Ŝaraj, Olhovskaja ul. 31, kv. 23, M o s k v o, 5, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK.

K-do Nikolao Mal, ul. Engelsa, 4, kv. 1, M o s k v o, 5, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PI, PM.

K-dino A. I. Novikova, Mjasnickaja, 21, kv. 94, M o s k v o, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, PK, PI, L, PM.

K-dino Zoja Dudareva, Naberejnaja ul. 25, kv. 1, M o s k v o, 61, dez. koresp. kĉl. L, PI. Resp. garantiata.

K-do J. Z. Gorin, Malij Kiselnij per. 3, kv. 6, M o s k v o, dez. koresp. principe pri teatro, kino, muziko, literaturo, L, PI, gaz. Resp. garantiata.

K-do Eŭgeno Bukatin, (studento, komjunulo), M o s k v o I, M. G. U., dez. koresp. kĉl., vizitos la 9-an en Leipzig.

K-dino R. Vikker, V o r o n c o v o P o l e, B. Nikolo-Vorobinski per. 3, kv. 6, dez. koresp. pri div. temoj.

K-dino Eŭgenija Serjantova, pr. Dobrolubova, 19, kv. 45, L e n i n g r a d, 3, dez. koresp. pri ĉ. temoj kĉl. Resp. garantiata.

— Esp. rondeto ĉe "Domo de Ruĝa Armeo k Marŝiparo", dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj. Adr.: L e n i n g r a d, pr. Volodarskogo, Dom Krasn. Armii i Flota.

K-dino Tanja Gotfeld (10 j. knabineto), ul. Kr. Zorj, 26/28, kv. 100, L e n i n g r a d, deziregas koresp. kun knabinetoj el ĉl., PI.

K-do D. Battler (kompostisto), Tipografio "Ruĝa Altej", B a r n a ŭ l, dez. koresp. kĉl. junular- k pionirgvidantoj pri ĉ. temoj. Certe resp.

K-do K. Smirnov (lernanto), str. Korolenko, 39, B a r n a ŭ l, dez. interŝ. PI. Certe resp.

K-do Martinov, (oficisto), "Kolektiv C. R. K.", B a r n a u l, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj L, PI. Certe resp.

— Mi dez. koresp. kĉl., PM, PK. Mia adr.: Siberio, B a r n a u l, 4-a Altajska 53 por I. Kazancev.

K-do Ĉumanov (laboristo), "Koĵzavod", B a r n a u l, dez. daŭre k serioze koresp. L, PK, gaz., jurn., kĉl. pri div. politikaj k profesiaj temoj. Resp. garantiata.

K-do Bajenov (instruisto), "Koĵzavod", B a r n a u l, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, Pk, PI, prec. kun junularo k instruistaro, lab-istaro pri edukaj, polit. k prof. demandoj. Resp. garantiata.

K-dino Nefedova (oficistino), "Koĵzavod", ambulanco, B a r n a u l, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PI, fotoj ktp., Resp. garant.

K-do P. Ĥozov (jun-laboristo), str. Nikitinskaja 171, B a r n a u l, dez. koresp. kĉl. (krom Germanio k Aŭstrio) pri la vivo, laboro k agado de laboristoj, L, PI. Resp. garantiata.

SOVETIO (Daŭrigo)

— Laborgrupo de ŝnuristoj, "Verjo Voĉnik", B a r n a u l, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PK, PI, Certe resp.

— Esp. fervojista rondeta ĉe klubo "Profintern", B a r n a u l, interŝ. L, PK, PI, gaz., jurn. kĉl. kun fervojistaro k laboristaro.

Adresŝanĝo. — K-dino N. F. Ponomareva, Staro-poŝtovaja, 86, R o s t o v/Don, (stratŝanĝo). Koresp. pri ĉ. temoj.

K-do N. Bezborodov (studento), Poŝta kesto, 82, R o s t o v/Don, dez. koresp. kĉl. pri arto, literat., studenta vivo k interŝ. PM.

K-do I. Suŝko (fraŭlo, 25 j.), Buharinskaja ul. 5-a, kv. 1, M o s k v o, 33, dez. koresp. kĉl. pri div. temoj, L, PI, PM, gaz. il.

SVEDIO

K-do Eric H. Lander, Eràshult, K a s h b o r g, dez. koresp. kĉl., L, PI, PK, PM ktp.

NEPRE LEGU!

Forĝu internacian solidarecon, helpu esp.-movadon ĉe ni sendante salutl. de viaj proletaj organizoj (sindikatoj kompartioj, komjunularo, ruĝfrontanoj, IRH, gazetredakcioj, murgazetoj ktp.) al nia laborulaj direktante la salutojn "Al Mezvolglanda gazeto komuno, al fervoja profunuiĝa komitato de Samaro-Zlatousta fervojo k al ĉiuj murgazetoj de la fervojo" okaze de 1. la unua majo, 2. tago de gazetaro (5. V.). Pleje efikas kolektivaj salutoj kun sigeloj, stampoj aŭ multenombraj subskriboj, ankaŭ arte plenumitaj. Adr.: **USSR, Samara, Pravlenie S.-Zl. j. d., Dorprofsoj.** Resp. kun presintaj l. gazetoj garantias la fervoja esp. oficejo komisiite B. Jeleznjakov (5583).

STANDARD- Interŝanĝon kolektivan por 1-a de Majo. Kiu deziras, skribu al K-do Stefan, I v a n o v o - V o z n e s e n s k, Ŝkola 3-a Internacio, Sovetio.

20 GEK-DOJ

deziras seriozan korespondadon pri laborista vivo, laborkondiĉoj ktp. Resp. garant. Skribu al. **Lab. Esp. Grupo Solingen,** Germanio, Nordstr. 1

Kolektivo de junkom. ĉe Barnauloj fervojaj vagonlaboristoj dez. daŭre koresp. k interŝ. L, PK, gaz., jurn., standardojn, fotojn, pri junul. k laborista vivo en ĉ. landoj. Resp. garantiata. Adr.: B a r n a u l "Vagonlaborejoj" al K-doj Ŝatunov k Mamajev.

SAT-anoj el USSR!

Pruvu, ke por la rev. movado esp-o jam praktike estas utiligebla.

En Vieno baldaŭ okazos granda S o v e t i a E k s p o z i c i o. Por kolekti la materialon estas komisiita la organizo de rev. esp-istoj. La organizo petas ĉiujn USSR-ajn SATanojn sendi al nia suba adreso: Afiŝojn (laŭ eble bildajn aŭ statistikajn) pri la plej diversaj movadoj en tuta USSR. Murgazetojn, artajn ilustritajn poŝtkartojn eldonitajn pri la div. rev. epizodoj. Unuan paĝon (titolpaĝojn) de diversaj gazetoj, revuoj ktp. ktp. Ĉion sur aparta papero esp-igu kaj algluu aŭ kroĉu al la originalo. Longajn tekstojn bonvolu nur koncize traduki. Ne forgesu noti, el kiu lingvo vi tradukis, same vian adreson. Ĉion sendu ĝis meze de aprilo.

R e k o m p e n c e laŭ deziro ni sendos 1. 1.-majan-salutleteron. 2. Fotojn kaj raporton pri la ekspozicio. 3. Afiŝojn pri la ĉi tiea rev. movado.

La gustan aranĝon de la afero garantias: SAT 246.

Adreso en la SAT-jarlibro (1928) sur paĝo 344.

Gek-doj Helpu!

LEA-grupo Untermenzing ap. München aranĝos meze de majo **datrevenan feston** de grupfondiĝo kun ekspozicio. Gek-doj ĉiulandaj helpu nin per alsendo amasa da ĉiuspecaj ekspoziciaĵoj, gazetoj, fotoj, PI, bfl., salutlet. k kartoj. Escepte el Svedio mankas al ni ĉiul. esp. gazetoj. Ni certe rekompencos. Ĉion bonvolu sendi al: K-do K a r l W e b e r, U n t e r m e n z i n g ap. München, Neumeierstr. 21, Bav., Germ.

Atentu, sovetiaj skulptistoj!

Mi volonte volas korespondi kun ankoraŭ studantaj skulptistoj sovetiaj per leteroj kaj fotoj pri jam farita laboro. Nepre resp. Adr.: **Frits Sieger, Reizersgracht 552, Amsterdam** (Nederlando).

ATENTU, SCIENCULOJ!

Mi serĉas interligon kun arkeologoj kaj ŝtonepoko-prahistoriuloj, prefere kun sovetiaj aŭ francaj scienculoj. De la K-doj. esperantistoj mi petas peradon. Skribu al: K. Brandt, muzeo-administranto, **Herne (Vestfalio).**

● KOKBREDI ●
(kokinojn)
EN SOVETIO!

Deziranto skribu al: K-do Stefan, Ŝkola 3-a Internacio, I v a n o v o - V o z n e s e n s k.

SOVETLANDANOJ! Kiu helpos? Junkomunisto, blankterorlandano, dezirante havi plej profundan, tutecan l e n i n i s m a n m o n d k a j speciale e k o n o m i a n k o n c e p t o n, deziras aĉetadi koncernan ruslingvan literaturon, gazetaron, laŭ montrota programo (de Kom. Akademio k. in ekonomia supera lernejo). Kiu ĝin sendos? Skribu! Sendu konsilojn!

Peranto: H. Muravkin (por G. R.)
Berlin-Charlottenburg 4, Mommsenstr. 26, IV.

Dum incendio forbrulis mia tuta korespondajaro, ankaŭ la adresoj de miaj koresp-antoj. Mi petas ilin komuniki al mi siajn adresojn por renovigi la koresp-adon. Adreso: V. Trocan, Pedtehnikumo, **Turtkul,** Kara-Kalpakst. Avt. obl. (Sovetio).

ATENTU, OFICISTOJ!

Grupo de oficistoj-esperantistoj (librotenistoj, kalkulistoj, kontoristoj, kasistoj, komizoj, librovendistoj) dez. koresp. kun Gek-doj el ĉ. l. pri ĉ. tem. L., PK, PI, interŝ. il gaz., esp-aĵojn ktp. Skribu laŭ adreso:

Sovetio, **Mogilovo** s/D (Blankrusio), Pervomajskij 71, al Grupkom. sovtorslujasĉih. Skribu multnombre! Ĉiu ricevos respondon!

AL MIAJ AMIKOJ!

Mia edzino naskis la 25. 1. 1929 dunaskitojn; knabon k knabinon. Ambaŭ estas sanaj k sufiĉe fortaj. Espereble ili sekvos la paŝojn de siaj gepatroj k daŭrigos la vojon de ni komencitan, kiun ni konscie iradas.

Stefo Kirchhofer, Brod (10 159).

Internacional-stenografio

en ĉiuj lingvoj. Gvidilo por Esperanto 1 mk. g. + 10% sendkostoj. Gvidilo en aliaj lingvoj.

Instituto de Internacionalstenografio Duisburg, Friedensstrasse 79, Germ.

Alvoko de ukrainiaj radio-aŭskultantoj de esp. kurso

Karaj K-doj! Ni estas aŭskultantoj de radio-kurso esperanta. Ni aŭskultis nur 16 lekciojn, sed ni jam povas, kun helpo de la lektoro, komenci korespondi kun vi. Jen li diktis al ni ĉi leteron ukraine k ni tradukis ĝin esperanten. Ĥarkova Komitato de SEU prenis la plej bonan el la tradukoj k "S-ulo" ĝin presas. La kurson legas harkova radio-stacio per la ondo 1680 m., sed nur 15 % el ni aŭskultantoj loĝas en Ĥarkovo: la stacio estas tre forta, k ni povas ĝin aŭskulti el provinco. Nian stacion povas aŭskulti germanaj, aŭstraj k svedaj K-doj. Skribu, **ĉu povas vi ĝin aŭskulti?** Se jes, niaj **harkovaj K-doj povas organizi por vi esp-an koncerton,** jurnalon aŭ lekcion. Skribu, ĉu vin interesas **Soveta Ukrainio,** nia Donbas[1], nia Dniprelstan[2], nia nova laboristo k kamparano. Demandu nin k ni respondos.

Nia adreso: Ĥarkov, 2-j Radjansk. prov., n-o 1, Vsenkrainske Upravlinnja Radiomovlennja, kurs esperanto, USSR. Fratan saluton! — Aŭskultantoj de la kurso esperanta. (La traduko el ukraina lingvo apartenas al la kursano n-o 120, K-dino H a r b u z (Aleksandrino).

[1] Donbas — "Doneca karba baseno", fakte la plej grava en Sovetio (produktas 75 % da tuta sovetia karbo). — Red.

[2] Dniprelstan — ukraina koncizigita nomo de nun konstruata hidro-elektra stacio ĉe Dnepraj kataraktoj; ĝi estos unu el plej potencaj en Eŭropo. — Red.

ENHAVO:

Presejo: Peuvag, Druckerei-Filiale Leipzig (Germanio)